รวมธรรมคำสอน

พ่อ แม่ ครูอาจารย์ ณ วัดป่ามณีกาญจน์

รวมธรรมคำสอน
พ่อ แม่ ครูอาจารย์ ณ วัดป่ามณีกาญจน์

คำนำ

"..... การสร้างวัดป่ามณีกาญจน์ นี่ไม่ใช่เราทำคนเดียว กลางพรรษาปี ๒๕๔๖ ได้คุยกับท่านพระอาจารย์อุทัยว่า มีที่อยู่ ๙ ไร่ อยากจะทำให้เป็นวัด ท่านก็บอก "เอาก็เอาซิ" หลังจากนั้นก็พาท่านแวะเข้ามาดูที่ มองเห็นแต่ป่าดงหญ้าทั้งนั้น น้ำขังเต็ม สุดท้ายมาวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ปี ๒๕๔๖ เลยเข้ามาอยู่

กราบเรียนหลวงปู่เหรียญ ท่านก็เมตตารับเป็นประธานสงฆ์ให้

จากนั้นมาก็มีพ่อแม่ครูอาจารย์ องค์ต่างๆ แวะเวียนมาเยี่ยม มาสอน มาชี้แนะแนวทางการสร้างวัด ไม่ว่าจะเป็นหลวงปู่บุญมา หลวงปู่คำบ่อ หลวงปู่เจริญ หลวงพ่อบุญเรือง ......"

ธรรมปรารภในท่านพระอาจารย์สาคร ธัมมาวุโธ ประธานสงฆ์วัดป่ามณีกาญจน์ แสดงไว้เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๗

ด้วยสำนึกในเมตตาคุณของพ่อแม่ครูอาจารย์ คณะศิษยานุศิษย์จึงกราบขอโอกาสรวบรวมพระธรรมเทศนาส่วนหนึ่งที่พ่อแม่ครูอาจารย์แสดงไว้ ณ วัดป่ามณีกาญจน์ รวบรวมจัดพิมพ์เป็นหนังสือในชื่อชุด "รวมธรรมคำสอน" เพื่อเป็นการแสดงมุทิตาจิตสักการะ และแจกเป็นธรรมทานแก่ผู้มาร่วมงานกฐินสามัคคีประจำปี ๒๕๕๗ นี้

คณะศิษยานุศิษย์

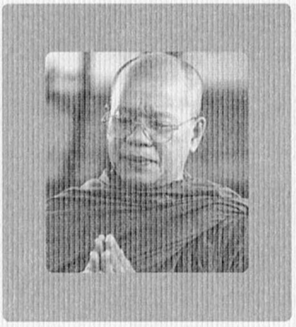
สารบัญ*

* พระธรรมเทศนา เรียงตามลำดับวันเวลาที่แสดงธรรม

บุญ

คือ

ความสมบูรณ์

หลวงปู่อุทัย สิริธโร

วัดเขาใหญ่ญาณสัมปันโน

ต.โป่งตาลอง อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๑

> จะเอาอย่างไรกัน จะนั่งสมาธิฟังธรรม หรือจะฟังเสียงคุย หรือจะนั่งสมาธิฟังเสียงคุยกัน ถ้าจะนั่งสมาธิฟังเสียงคุย จะได้หยุดเสียงเทศน์ เอาอย่างไรกัน

ความจริงในทางที่ถูกสำหรับฟังเทศน์ หรือฟังธรรม หรือฟังการแสดงธรรม ครูอาจารย์ทางฝ่ายกรรมฐานท่านให้รู้ตัวรู้กาลเทศะ กาลนี้เป็นกาลฟังธรรม เราควรจะนึกถึงการฟังธรรม คือ เข้าหาความสงบ เทศะสถานนี้ท่านกำลังแสดงธรรม ฉะนั้น การฟังธรรม ฟังการแสดงธรรม บรรดาพวกเราชาวพุทธต้องให้เข้าใจหน้าที่ของพวกเรา ทำหน้าที่ของพวกเราให้ถูกต้อง

อันดับแรก คือนึกถึงลักษณะของศีลเป็นพื้นฐาน

อันดับต่อไป นึกถึงลักษณะของสมาธิไว้เป็นพื้นฐาน

อันดับสุดท้าย ก็นึกถึงความเข้าใจถูกต้องเป็นพื้นฐานเอาไว้

ลักษณะของศีลเป็นพื้นฐานเป็นอย่างไร นั่งให้เรียบร้อย ศีลคือความเรียบร้อย ฉะนั้น ถ้าเราอยู่ในบริเวณฟังเทศน์ ฟังธรรม ควรจะเข้าใจหน้าที่ของพวกเรา อยู่ในลักษณะของความเคารพในเสียงธรรม จึงให้อยู่ในลักษณะของความเป็นศีล ศีลคือความเรียบร้อย นั่งเรียบร้อย เราจะนั่งพับเพียบ หรือจะนั่งขัดสมาธิ หรือจะนั่งบนเก้าอี้ นึกถึงกิริยามารยาทความเรียบร้อย นี่ลักษณะของศีล

ลักษณะของสมาธิ สมาธิคือความสงบ คำว่าความสงบก็คือไม่มีเสียงนอกจากเสียงธรรม เสียงบุคคลอื่นไม่จำเป็นอย่าให้มี แม้แต่พวกเรามีความจำเป็นอยากจะไอ หรืออยากจะกระแอม หรือจาม สำหรับผู้ปฏิบัติฝ่ายกรรมฐานนั้นท่านพยายามใช้เสียงออกให้น้อยที่สุด ถ้าใช้เสียงน้อยที่สุดยังไม่หายอาการ ยังไม่หยุดอาการ จำเป็นก็ต้องกราบแล้วออกไป เพราะเสียงไอเสียงจามเสียงอะไรนั้นจะไปรบกวนสมาธิที่ท่านตั้งใจฟัง สมาธิคือความสงบ

พื้นฐานในการนั่งฟังธรรม ลูกๆ หลานๆ ให้เข้าใจหน้าที่ชาวพุทธ แล้วเข้าใจอย่างนี้ ประพฤติตัวอย่างนี้ อันนั้นคือปัญญา ปัญญารู้จักกาลเทศะ กาลเวลาในขณะนี้

ฉะนั้น ความพร้อมลักษณะนี้อยู่ในลักษณะ ตั้งใจ ตั้งสติ เริ่มจะทำการเรียนความเป็นธรรมในความสำนึก ตั้งใจ ตั้งสติ คำว่าตั้งใจเป็นอย่างนี้ ใจไม่ตั้งเป็นอย่างนั้น เรียนรู้ศัพท์ของ

ธรรมที่พระพุทธเจ้าสอน หรือที่ครูอาจารย์ท่านแนะท่านสอน ท่านผู้มีพระคุณสอน “เอ้า ตั้งใจลูก ตั้งใจๆ นะ”

คำว่า “ตั้งใจ” ทำอย่างไร ความหมายคือ ตั้งใจเพื่อให้ใจของเราตั้ง นอกจากตั้งใจแล้วก็ตั้งสติ คำว่า “ตั้งสติ” ให้หลับตาดีกว่า หลับตาดูใจ หลับตาแล้วดูความสำนึก สติ คือ เครื่องระลึกรู้ รู้ตัว รู้จิตรู้ใจ รู้จักตัวในขณะนี้ว่า หลับตาอยู่ แต่ใจของเราเป็นธาตุรู้ ลักษณะของสติ คือ ระลึกรู้ตัวขณะนี้ว่าเรานั่งอยู่ เทศนาแปลว่าบอกสอน ปฏิบัติธรรม คือการฝึก เราทำใจอย่างนี้ได้ชื่อว่า ตั้งใจ เรามีความสำนึกรู้ตัวอย่างนี้ เรียกว่า ตั้งสติ

พี่น้องญาติโยม พี่น้องลูกหลาน คำว่า ตั้งใจ ตั้งสติ มีความหมายนะ ตั้งใจได้ดี ตั้งสติได้ดี ความดีจะเกิดขึ้น เมื่อใจไม่ตั้ง สติไม่ตั้ง ความดีจะค่อยหมดไป พี่น้องญาติโยม พี่น้องลูกหลาน ถามว่าเราต้องการความดีเพื่อให้เกิดเป็นบุญเป็นกุศล มีความสมบูรณ์ตามเจตนาของพวกเราไม่ใช่หรือ ฉะนั้น ความดีที่พวกเรากำลังต้องการ บุญกุศลที่พวกเรากระทำอยู่เดี๋ยวนี้ให้เกิดความสมบูรณ์ในความสำนึก ต้องมาเรียนฝึกคำว่า ตั้งใจ ตั้งสติ เข้าใจความหมายนี้อันดับแรกเสียก่อน

ขอย้ำตรงนี้อีกสักหน่อย คำว่า “ตั้งใจเพื่อให้ใจตั้ง ตั้งสติเพื่อให้สติตั้ง” ตั้งขึ้นมาเพื่ออะไร ในขณะนี้พี่น้องญาติโยมพี่น้องลูกหลานกำลังต้องการความเป็นศีลเป็นธรรม ที่เป็น

โอวาทคำสอนขององค์ศาสดา ตั้งใจขึ้นมา ตั้งสติขึ้นมา เพื่อบรรจุเติมลักษณะความเป็นศีลเป็นธรรม เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้า ถ้าใจไม่ตั้ง สติไม่ตั้ง ที่ท่านแสดงธรรมเทศน์ธรรมเข้าไปนั้นจะเข้าตำราว่า เข้าหูขวาจะทะลุหูซ้าย เข้าหูซ้ายจะทะลุหูขวา ลงถึงใจก็ลงไม่ได้ เพราะใจไม่ตั้ง สติไม่ตั้ง ใจไม่ตั้งรับ สติไม่ตั้งรับ เลยไม่ลงถึงใจ

เปรียบเสมือนพี่น้องญาติโยมลูกหลานเอาเครื่องรองรับน้ำ จะเป็นถ้วยแก้ว หรือจะเป็นอะไรก็ตามแต่ ถ้าถ้วยแก้วรองรับน้ำนั้นไม่ตั้ง หรือแกว่งไปแกว่งมา หรือตะแคงไปเลยลองนึกดู เทน้ำลงใส่ มันจะลงในถ้วยแก้ว ถูกในถ้วยแก้ว มีในถ้วยแก้วตามที่เราต้องการไหม หรือน้ำที่มีในถ้วยแก้วอยู่แล้วแต่ยังไม่เต็มสมบูรณ์ เราทำให้ถ้วยแก้วตะแคง น้ำที่มีอยู่แล้วนั้นจะไหลออกหกออกไม่ใช่หรือ เห็นข้อเปรียบเทียบชัดจริงหรือเปล่า พี่น้องญาติโยม พี่น้องลูกหลาน

ทำอย่างไรความเป็นธรรมชาติจึงจะสมบูรณ์แบบเหมือนพวกเราเข้าใจเรื่องข้างนอก เราเทน้ำใส่ถ้วยแก้ว อันนั้นพวกเราเข้าใจ แต่เรื่องจิตใจ พยายามย้ำๆ ๆ ให้พวกเราเข้าใจทั้งส่วนที่เป็นประโยชน์ข้างนอกด้วย เข้าใจในสิ่งที่เป็นประโยชน์ข้างใน คือจิตใจด้วย อันนี้ต่างหากนะ

ถ้าเผื่อใจไม่ตั้ง สติไม่ตั้ง ศีลธรรมคำสอนขององค์ศาสดาที่พระองค์สอน ใครจะเทศน์ทั้งวันทั้งคืน ศีลธรรมก็ไม่สามารถ

ที่จะลงสู่จิตใจได้ เพราะใจไม่ตั้ง สติไม่ตั้ง ที่มีอยู่แล้วจะค่อยร่อยหรอออก หมดไป นั่นเห็นโทษไหมที่ตั้งใจไม่เป็น ตั้งสติไม่เป็น ฉะนั้น ความดีที่พวกเราต้องการ บุญกุศลที่พวกเราต้องการนั้นจึงเข้าสู่จิตใจของพวกเรายาก ที่มีอยู่แล้วก็แทบจะไม่เหลือ ไม่เห็นคุณค่าคำว่าศีลธรรม พี่น้องญาติโยม พี่น้องลูกหลาน ให้ชัดตรงนี้ขึ้นมาในความสำนึก ในความรู้สึก

ถ้าเผื่อเปรียบข้างนอก เรื่องเลวๆ ร้ายๆ น่าสลดสังเวชจริงๆ ถ้าใจไม่ตั้ง สติไม่ตั้ง ไม่รู้จักตั้งใจ ตั้งสติ ถ้าใจไม่ตั้งสติไม่ตั้ง ภาษาชาวบ้านว่าใจลอย สติลอย ถ้าใจลอยมากๆ สติลอยมากๆ ภาษาชาวบ้านเรียกอะไร...บ้า...

ตั้งใจดีๆ ตั้งสติดีๆ ฟังตรงนี้ให้ถึงใจนะ พระพุทธเจ้าและครูอาจารย์สอนให้เป็นสัจจะความจริงสำหรับที่จะฟังแล้วฝึก พวกเราสวดสาธยายทำวัตร **สตฺถา เทวามนุสฺสานํ พุทฺโธ ภควา ติ** พี่น้องญาติโยม พี่น้องลูกหลาน ถ้าเราเข้าใจความหมาย พระองค์เป็นศาสดาสอนไม่ใช่เฉพาะมนุษย์คนเรานี้เท่านั้นนะ พระองค์สอนเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เพราะเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายยังอาศัยความเป็นบุญที่เกิดจากศีลจากธรรม อาศัยความเป็นบุญที่เกิดจากทานศีลภาวนาอยู่

ฉะนั้น ถ้าเราเห็นคุณค่าของความตั้งใจ ให้บุญให้ความดีเกิดกับใจ ใจของเรามีบุญ ไปเห็นตรงไหน ใจของพวกเรามีบุญมีความดี เห็นภพนี้ชาตินี้ ที่นั่งอยู่นี่หรือไม่ได้นั่งอยู่นี่ เกิด

ขึ้นมาเป็นมนุษย์ เป็นบุรุษ เป็นหญิง เป็นชาย *บุญพามาเกิด* อันนี้คือพระพุทธเจ้าสอนให้พวกเรารู้ตัว เทวดารู้ว่าเสวยความเป็นทิพย์ก็เพราะอำนาจของบุญ มวลหมู่มนุษย์คนเราเกิดขึ้นมาในโลกเป็นมนุษย์ เป็นบุรุษ เป็นหญิง เป็นชาย ก็เพราะอำนาจของบุญ บุญพามาเกิด อันนี้พระพุทธเจ้าสอน **สตฺถา เทวามนุสฺสานํ** พระองค์สอนเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายให้รู้ตัวว่า เกิดเป็นมนุษย์ได้อย่างไร เกิดเป็นเทวดาได้อย่างไร

บุญมากบุญน้อยต้องย้ำตรงนี้ พวกเราอยู่ในฐานะที่พอมีบุญ จะเกิดความสดชื่น ยิ้มแย้มแจ่มใส เอิบอิ่มในความเป็นบุญของเราในฐานะอย่างนี้ สมควรเกิดปีติยินดีในความเป็นบุญของพวกเรา เพราะความสมบูรณ์ของพวกเราอยู่ในฐานะที่จะให้เกิดความยินดีพอใจ ความสมบูรณ์ในที่นี้คือความสมบูรณ์ในสมบัตินั่นเอง มนุษย์สมบัติ รูปสมบัติ คือมีขาทั้ง ๒ ข้างสมบูรณ์ มีแขน มีมือทั้ง ๒ ข้างสมบูรณ์ มีหูมีตา มีอวัยวะทุกสัดส่วนสมบูรณ์ บุญคือความสมบูรณ์ ความสมบูรณ์ของพวกเราในขณะนี้ คือไม่เสียแข้ง เสียขา เสียหู เสียตา เสียอวัยวะทุกสัดส่วน ก็ได้ชื่อว่าบุญของพวกเราสมบูรณ์ น่ายินดี

ถ้าสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไปกว่านี้ พี่น้องญาติโยม พี่น้องลูกหลาน ก็ฟังซิ ฐานะ ชื่อเสียง เกียรติยศ ศักดิ์ศรีของท่านพวกเราก็เคยออกอุทานไม่ใช่หรือ “โอ บุญวาสนาบารมีของท่าน” ยกตัวอย่างบ้านเราเมืองเราก็คือพ่อหลวงของเรา

แม่หลวงของเรา ดูซินั่น นั่นบุญวาสนาบารมีของพระองค์ท่าน จะเรียกว่าเทวดาสมมติในเมืองมนุษย์ก็ไม่ผิด ถึงแม้พวกเรา ไม่อยู่ในฐานะถึงขนาดนั้น พวกเราก็ควรภูมิใจ

รูปสมบัติ พูดถึงลักษณะรูปร่าง ความหล่อ ความสวย ความงาม นั่งอยู่นี่กี่คน เหมือนกันทุกคนไหม จะไม่เหมือนเลย อันนี้ความละเอียดอ่อนที่แยกแยะบุญนำมาเกิดสำหรับ ผู้หญิงผู้ชาย ความสมบูรณในรูปสมบัตินั้นพวกเรารู้ไม่ใช่หรือ คนนั้นสวย คนนั้นหล่อ สำหรับผู้หญิงผู้ชาย เราต้องการ เกิดขึ้นมาถ้าเผื่อเป็นไปได้ ผู้ชายก็อยากเป็นคนหล่อเหลา รูปร่างอวดโลกไม่ใช่หรือ ถ้าเป็นผู้หญิงก็ต้องการเป็น หญิงสวยหญิงงามไม่ใช่หรือ แล้วคนหล่อคนงามมีไหมใน บ้านเราเมืองเรา หรือในโลกอันนี้ มี นั่นเห็นไหม นี่ลักษณะ ความสมบูรณ์ที่ปรากฏบุญไม่เสมอเหมือนกัน

นอกจากเกิดขึ้นมามีรูปสมบัติ อายุยืนยาวนานด้วย โรคภัยไข้เจ็บมีน้อยด้วย บุญดลบันดาลให้สมบัติมีความ สมบูรณ์ ย้ำตรงนี้เพื่อจะให้พี่น้องญาติโยมลูกหลานเห็น คุณค่าของบุญ ที่ย้ำๆ อยู่นี้ ถ้าเผื่อบุญมีน้อย บาปมาก นึกถึง บุคคลที่มีความทุกข์ความยากลำบากตรากตรำ หนักๆ เข้า จนหูหนวก ตาบอด แขนกุด ขาด้วน พี่น้องญาติโยม พี่น้อง ลูกหลานนึกไหมว่าน่าสลดสังเวชขนาดไหน หรือพ่อแม่ ต้องการลูกอยากได้ลูกเป็นอย่างนั้นหรือ หรือเขาคนนั้น เหล่านั้นต้องการเกิดขึ้นมาเป็นคนอย่างนั้นหรือ ย้ำตรงนี้

เพื่อจะให้พี่น้องญาติโยมลูกหลานเข้าใจความหมายคำว่า *บุญพามาเกิด* หรืออำนาจของศีลของธรรม คำสอนของพระพุทธเจ้า

โดยเฉพาะวันสำคัญของพุทธศาสนา สัปดาห์แห่งวันวิสาขบูชา อีกไม่กี่วันจะถึงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม จะย้อนประวัติที่เกี่ยวเนื่องกับวันวิสาขบูชา เป็นการทบทวนความรู้กับพี่น้องญาติโยมลูกหลานอีกครั้งหนึ่ง วันวิสาขบูชาที่เกี่ยวเนื่องกับองค์ศาสดามี ๓ วาระ ๓ กาล

๑. พระองค์ประสูติ ภาษาชาวบ้านคือเกิดในวันเพ็ญเดือน ๖

ปีหนึ่งมี ๑๒ เดือน เดือนหนึ่งมี ๓๐ วัน แล้วพูดถึงวันของปีมี ๓๐๐ กว่าวัน ตั้งใจตั้งสติวิเคราะห์ดีๆ ในเดือนหนึ่ง ๓๐ วัน มีวันเดียวเท่านั้นแหละที่เป็นวันเพ็ญเต็มดวงพระจันทร์เต็มดวงสมบูรณ์บริบูรณ์ ย้ำตรงนี้อยากจะให้พี่น้องญาติโยมเข้าใจอำนาจของบุญวาสนาบารมี คือเหมาะกับความสมบูรณ์ สมบูรณ์ตามที่โลกมนุษย์ต้องการ คือวันเพ็ญพระจันทร์เต็มดวง วันอื่นมากมายขนาดไหน ทำไมความเป็นมงคลของพระพุทธเจ้าจึงมารวมกันอยู่จุดเดียว ย้ำตรงนี้อยากจะให้เห็นอำนาจบารมีความดีเฉยๆ ถ้าไม่ปลุกสำนึกให้รู้ตัวความซาบซึ้งจะไม่ถึงจิตถึงใจ จะไม่เห็นคุณค่าของวาสนาบารมีความดีนั้น น่าอัศจรรย์ขนาดไหน

๒. กาลต่อไปที่เกี่ยวเนื่อง คือพระองค์ตรัสรู้เป็นศาสดาเอกสำหรับที่จะสอนเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

ในวันที่ตรัสรู้ รู้แจ้ง ๓ โลก ก็มารู้ในวันเพ็ญกลางเดือน ๖ อีก ถ้าภาษาชาวโลกก็ว่าเรียนจบความรู้สมบูรณ์ วันอื่นมีถมเถ ทำไมการรู้แจ้ง ๓ โลก การตรัสรู้เป็นศาสดาเอกของโลกสมบูรณ์แบบทั้งหูทิพย์ ตาทิพย์ ญาณทุกอย่างสมบูรณ์บริบูรณ์ จึงมาตรงกันวันเดียวได้อีก คือวันเพ็ญเดือน ๖ นั่นเห็นไหม อัศจรรย์ไหมสำหรับพวกเราชาวพุทธและมนุษย์ทั่วโลก ถ้าใคร่ครวญพิจารณา

๓. กฎธรรมชาติเกิดขึ้นมาเป็นรูปเป็นร่าง อยู่ไปต้องเฒ่าไปแก่ไปเปลี่ยนไปจนถึงที่สุดแห่งชีวิต ภาษาเราเรียกว่าตาย แต่เกี่ยวกับองค์ศาสดา พระองค์เสด็จดับขันธ์เข้าสู่ปรินิพพาน นั่นเป็นศัพท์ขององค์ศาสดา ภาษาพวกเราคือจุติจิตใจเคลื่อนออกจากรูปร่าง ดับจากขันธ์ ขันธ์ก็คือ รูปขันธ์ เวทนาขันธ์ สัญญาขันธ์ สังขารขันธ์ วิญญาณขันธ์ คือรูปร่างและที่มีในรูปร่างนั้น อันนี้ดับ พระทัยของพระองค์ท่านเข้าสู่ปรินิพพาน คือที่สมบูรณ์เลอเลิศประเสริฐด้วยความสุข

ถ้าดู ๓ กาล มีประวัติคนไหนในโลกจะมาตรงกันในวันเดียว วันเกิดของเขา หรือวันเรียนความรู้จบของเขา หรือวันที่จากสังขารร่างกาย มีประวัติคนไหนในโลกที่มารวมอยู่วันเดียว และเป็นวันสำคัญที่โลกให้ความหมายด้วย คือ

วันเพ็ญพระจันทร์เต็มดวง ประวัติคนไหนมี เอ้า นั่นเห็นไหม เราเห็นความเป็นอัศจรรย์ขององค์ศาสดาของพวกเราไหม

ความรู้ที่พระองค์ตรัสรู้ ที่พวกเราควรจะทบทวนใคร่ครวญ ควรจะได้ยินได้ฟัง ถ้าเผื่อใครยังไม่ได้ฟังก็ควรจะฟังให้เข้าใจ พระองค์รู้อะไร ที่ว่ารู้นั้น คือ ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ จุตูปปาตญาณ อาสวักขยญาณ

รู้อันดับแรก คือ ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ คือการระลึกถอยหลังได้ เหมือนอย่างตอนนี้ค่ำมืดแล้ว เรานึกถอยหลังถึงมื้อเช้าว่าเราอยู่ที่ไหน ไปที่ไหน ทำงานอย่างไร หรือนึกถึงวานนี้ นึกวันก่อนนี้ นึกๆ ๆ ความรู้ที่ผ่านมา อดีตที่ผ่านมาพวกเราสามารถนึกได้ไม่กี่วันด้วยซ้ำ นอกนั้นลืมหมด พูดตรงนี้ย้ำตรงนี้ให้เห็นความอัศจรรย์สำหรับดวงใจ พวกเรามีดวงใจ แต่ทำไมเพียงแค่บางสิ่งบางเรื่องวันเดียวพวกเราก็ลืมแล้ว หรือ ๒-๓ วันก็ลืมแล้ว ย้ำตรงนี้เผื่ออยากจะให้พี่น้องญาติโยมเห็นความอัศจรรย์คุณค่าของใจ ใจดี ใจเลิศใจประเสริฐ ใจที่มีความสมบูรณ์บริสุทธิ์นั้น

พระองค์ตรัสรู้ตรงนี้ด้วยพระทัยของพระองค์ท่านที่มีความสมบูรณ์ ระลึกถอยหลังอดีตชาติที่ผ่านมาไม่มีที่จบที่สิ้นการเวียนว่ายตายเกิดของพระองค์ท่าน เกิดภพใดชาติใดเคยเกิดมีพ่ออย่างไร มีแม่อย่างไร มีญาติพี่น้อง ลุง ป้า น้า อาเป็นอย่างไร เกิดเป็นมนุษย์อย่างไร

การเกิดของพระองค์ท่านเกิดเป็นเพียงมนุษย์หรือไม่อย่างนั้น เป็นเทวบุตรเทวดาก็นับภพนับชาติไม่ได้ เป็นมนุษย์ก็นับภพนับชาติไม่ได้ แล้วความเป็นมนุษย์ไม่อยู่ในฐานะเดียว เป็นคนทุกข์คนจนก็เคยได้เป็น เป็นถึงเศรษฐีคหบดีก็เคยได้เป็น เป็นเจ้าฟ้ามหากษัตริย์ก็เคยได้เป็น

หนักๆ เข้าแม้แต่สัตว์เดรัจฉานได้เป็นหมดเลย เป็นช้างเคยได้เป็น เป็นนกเคยได้เป็น เป็นพญานาค เป็นงู เคยได้เป็น

ฉะนั้น การรู้อดีตที่ผ่านมา ความสลดสังเวชตรงนี้ พระพุทธเจ้าย้อนตามหลังไป การเวียนว่ายตายเกิดของดวงจิตดวงวิญญาณของเราตถาคตนับไม่ถ้วนประมวลไม่จบ ก้าวเดินไปที่ไหนไม่มีก้าวไหนจะเว้นจากที่พระองค์ไม่เคยตายในโลกนี้ ดูซิพี่น้องญาติโยม เหยียบตรงไหน นั่งตรงไหน นอนตรงไหน ไม่มีตรงไหนจะว่างจากที่พระองค์ไม่เคยตาย เคยเกิด เคยตายทั้งนั้น ย้ำตรงนี้เผื่อจะให้พี่น้องญาติโยมที่ฟังอยู่ที่นี่ และไม่ได้ฟังอยู่ที่นี่ เข้าใจว่าการเวียนว่ายตายเกิดมีอยู่จริง

พวกเราเคยได้ยินบรรดาคณาจารย์ลัทธิอื่น บางลัทธิถือว่าเกิดขึ้นมาภพเดียวชาติเดียว ตายแล้ว แล้วไป ท่านเหล่านั้นก็เป็นครูเป็นอาจารย์ เป็นศาสดาสอนโลกประกาศศาสนาเหมือนกัน ตรงกันข้ามกับคำสอนของพระพุทธเจ้า โดยเฉพาะเทวนิยม เทวโองการ อะไรทุกอย่างเทพดลบันดาล พระเจ้าสร้างโลก เกิดขึ้นมาชาติเดียวเท่านั้น ตายแล้ว แล้วไป

ถ้าพวกเราได้ฟังคติจากบรรดาคณาจารย์ลัทธินั้น กับพวกเรามาฟังความรู้ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ จะเป็นคนละเรื่องฟ้ากับดินเลย ห่างกันขนาดนั้น

การเวียนว่ายตายเกิดมากน้อยขนาดไหน มนุษย์และสัตว์เวียนว่ายตายเกิด เกิดแล้วตาย ตายแล้วเกิดอยู่นั่น ท่านเปรียบเทียบกับต้นไม้ใบหญ้าในโลกนี้ ลองนึกตั้งใจฟังดีๆ พี่น้องญาติโยม พี่น้องลูกหลาน ฟังคำสอนของพระพุทธเจ้า ถ้าเข้าใจจะซาบซึ้งปีติยินดี เกิดขึ้นมาภพนี้ชาตินี้ เราจะเลิกละความชั่วด้วยความตั้งใจ ทำบุญด้วยความตั้งใจ ย้ำความหมายตรงนี้

พระองค์ท่านเปรียบเทียบการเกิดและพ่อแม่ที่พวกเราอาศัยเกิด ต้นไม้ ใบไม้ ใบหญ้าในโลกนี้มากขนาดไหน ไม่ใช่ในประเทศไทย หรือไม่ใช่ในบริเวณวัดนี้นะ ทุกคนตั้งใจฟังตอบในใจว่า "โอ๋ย มันก็มากหรอกเจ้าค่ะ นับไม่ถ้วนหรอก ต้นไม้ ใบหญ้า ใบไม้" แต่แล้วพระพุทธเจ้าตรัสรู้ รู้แล้ว พ่อแม่ที่พวกเราอาศัยเกิดมากกว่าต้นไม้ ใบหญ้า ใบไม้ในโลกนี้ นั่นเห็นไหม

ท่านเปรียบเทียบการเกิดแต่ละภพแต่ละชาติอีกอย่างหนึ่ง เสียใจน้ำตาก็ออกใช่หรือเปล่า ดีใจน้ำตาก็ออกใช่หรือเปล่า น้ำตาออกแต่ละครั้งๆ จะมากจะน้อย จะดีใจจะเสียใจ ถ้ารวมๆ ๆ กันไว้มากกว่าน้ำทะเล น้ำตาของพวกเราถ้า

รวมๆ กัน ดีใจน้ำตาก็ออก เสียใจน้ำตาก็ออก ถ้ารวมไว้ได้จะมากกว่าน้ำทะเล จะขนาดไหน เอ้า

แล้วการเกิดขึ้นมาเป็นมนุษย์ยากขนาดไหน พระพุทธเจ้าตรัสรู้ รู้แล้วญาณที่ ๒ จุตูปปาตญาณ การจุติเกิดของดวงจิตดวงใจของมวลหมู่มนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย ภาษาเราเรียกว่าตาย ภาษาธรรมเรียกว่าจุติ

การเกิดขึ้นมาเป็นมนุษย์นั้นยากแสนยาก เคยเปรียบเทียบตรงนี้หลายครั้งแล้ว ถึงจะหลายครั้ง นึกขึ้นมาเมื่อไหร่ก็อยากจะให้พี่น้องญาติโยมนึกๆ อยู่นั่น จึงเปรียบเทียบให้ฟังอยู่บ่อยเปรียบเทียบให้ฟังอยู่เรื่อย ตรงนี้ก็จะเปรียบเทียบอีก บางท่านบางคนลูกหลานอาจจะไม่เคยได้ฟังหลวงพ่อเปรียบเทียบการเกิดขึ้นมาเป็นมนุษย์ได้ยาก

ในสมัยที่พระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ พระองค์ท่านเสด็จเลียบฝั่งแม่น้ำทะเลไปพร้อมด้วยคณะสงฆ์ พักอยู่จุดหนึ่ง พระองค์อยากจะเอาความเป็นธรรมชาติมาเป็นคติสอน ในขณะที่พาพระสงฆ์พักอยู่ข้างริมแม่น้ำทะเลนั้นพระองค์มองไปทางทะเลจะเอาเป็นคติสอนโลกเตือนโลก

พระองค์ถามคณะสงฆ์ว่า *"บรรดาคณะสงฆ์ พวกท่านนั่งอยู่นี่ ลองมองไปทางทะเลดู แล้วตถาคตจะถามคณะสงฆ์ให้องค์ใดองค์หนึ่งตอบแทนก็แล้วกัน"*

"พระเจ้าค่ะ"

"คณะสงฆ์ น้ำทะเลนี้กว้างไหม"

"กว้างพระเจ้าค่ะ" มีองค์หนึ่งตอบแทนคณะสงฆ์

"ลึกไหม"

"ลึกพระเจ้าค่ะ"

"ทั้งลึกทั้งกว้างใช่ไหม"

"ใช่พระเจ้าค่ะ"

"นี่แหละคณะสงฆ์ทั้งหลาย ตถาคตจะพูดสัจจะความจริงเป็นปุคคลาธิษฐานอันหนึ่งมาเป็นข้อคิด ข้อเตือนสอนมวลหมู่มนุษย์และเทวดาทั้งหลาย

น้ำในมหาสมุทรทั้งลึกทั้งกว้าง ทั้งกว้างทั้งลึก สมมติว่ามีเต่าตาบอดตัวหนึ่งลอยเคว้งคว้างอยู่ในแม่น้ำทะเลที่ทั้งลึกทั้งกว้าง แล้วเต่าตาบอดตัวนั้นร้อยปีจะโผล่ศีรษะขึ้นมาหายใจครั้งหนึ่ง ไม่ใช่ว่าโผล่ศีรษะมาหายใจทุกวันนะ ร้อยปีจึงโผล่ศีรษะมาหายใจครั้งหนึ่ง และตาบอดด้วย ในขณะนั้นมีแอกอันหนึ่งลอยเคว้งคว้างอยู่กลางทะเล แล้วแต่ลม

จะพัดไปทางไหน แอกอันนั้นก็ไปตามกระแสลม แล้วพอดีเต่าตาบอดร้อยปีโผล่ศีรษะขึ้นมา มาเจอะเจอจังหวะที่แอกลอยไปตรงนั้นพอดี เต่าตาบอดโผล่ศีรษะขึ้นมาสวมคอปั๊บ เป็นไปได้ไหมภิกษุ"

บรรดาภิกษุตอบพระพุทธเจ้าว่า *"โอ๊ย เป็นไปไม่ได้พระเจ้าค่ะ จะเป็นไปได้ยังไง เต่าก็ตาบอดด้วย ร้อยปีโผล่ศีรษะขึ้นมา น้ำทะเลก็ทั้งกว้างทั้งลึกด้วย แล้วแอกก็ลอยไปลอยมา แล้วแต่ลมจะพัดไปทางไหน เต่าโผล่ศีรษะขึ้นมาสวมแอกเข้ากับคอ เป็นไปไม่ได้พระเจ้าค่ะ"*

ดูซิพี่น้องญาติโยม สมมติให้พวกเราตอบจะตอบว่าอย่างไร ก็จะตอบลักษณะนั้นเหมือนกัน ย้ำตรงนี้คืออยากจะให้พี่น้องญาติโยมลูกหลานเกิดความซาบซึ้งใจว่า การเกิดขึ้นมาได้มานั่งฟังธรรมอยู่เดี๋ยวนี้ยากแสนยาก

พระพุทธเจ้าจึงบอกว่า *"อย่าพึงปฏิเสธอย่างนั้น ภิกษุ ถึงจะยากแสนยากก็เป็นอยู่แล้ว มีอยู่แล้ว"*

"เป็นได้ยังไงพระเจ้าค่ะ"

"ก็นี้ยังไงภิกษุทั้งหลาย การเกิดขึ้นมาเป็นคนได้"

การเกิดขึ้นมาแต่ละคนๆ ยากแสนยาก ยากขนาดไหน

พ่อแม่ของพวกเราไม่รู้เลยว่าพวกเราจะมาเกิดกับท่าน ต่อเมื่อผู้เป็นแม่ตั้งท้องจะมีลูก ก่อนที่ดวงจิตดวงวิญญาณจะมาอาศัยเกิด ไม่มีใครรู้หรอก เป็นเรื่องดลบันดาล อำนาจความดีวาสนาบารมีของดวงจิตดวงใจที่จะมาอาศัยเกิดเท่านั้น ขนาดจะมาเข้าในท้องของแม่ แม่ก็ยังไม่รู้เรื่องเลย

ลองย้อนพิจารณาภพภูมิที่น่าสลดสังเวช ที่จิตใจไม่มีบุญพาไปเกิด สัตว์เดรัจฉานก็ดวงจิตดวงใจดวงวิญญาณไปเกิดทั้งนั้น ในน้ำมากขนาดไหน เอ้า ท้องปลาตัวเมียแต่ละตัวๆ เวลามีไข่มากขนาดไหน อย่างปลาตัวใหญ่ๆ จะกี่ร้อยฟอง กี่ร้อยลูก กี่ร้อยตัว ไม่ใช่นับเป็นร้อย ไม่ใช่เป็นพันนะ ไม่ใช่เป็นแสนอีก อันนี้ดวงจิตดวงวิญญาณที่ไม่มีบุญไปแน่นยัดอัดแอแย่งกันเกิด แล้วดูซิว่าปลามากขนาดไหน สัตว์เดรัจฉานบนบกมากขนาดไหน พี่น้องญาติโยม พี่น้องลูกหลานอย่าไปเข้าใจว่า โอ๊ย ปลาก็เกิดเป็นลูกปลา ตายไปก็ไปเกิดเป็นปลา เป็นสัตว์เดรัจฉานบนบกในน้ำ อย่าไปเข้าใจอย่างนั้น ผิดถนัดนะ

ดูความสำนึก ความรู้สึก ความต้องการ สัตว์เดรัจฉานบนบกในน้ำมีความรู้สึกแบบเดียวกับคนเรานั่นแหละ ลักษณะ ๓ อย่าง คือเกิดขึ้นมาแล้วต้องการความใคร่ ความพอใจยินดีในเพศตรงกันข้าม คือตัวเมียก็ยินดีในตัวผู้ ตัวผู้ก็ยินดีในตัวเมีย ต่างจากคนที่ไหน เอ้า แล้วก็ต้องการอยู่กินหลับนอนเหมือนกับคนเรา ต่างจากเราที่ไหน เอ้า

ความใคร่ ความยินดีพอใจในเพศตรงกันข้าม รูป เสียง กลิ่น รสของเพศตรงข้าม หาอยู่หากิน หาหลับหานอนเหมือนพวกเรา ต่างกันตรงไหน

แล้วพวกเราโผล่ผ่านมาเป็นมนุษย์ได้ยังไง ขอถามตรงนี้ที ถ้าไม่ใช่อำนาจของบุญ พวกเราโผล่มาเป็นมนุษย์ได้ยังไง

ถามย้อนอีก เอ้า พวกเราตั้งใจดีๆ ตั้งสติดีๆ อย่างนี้ไม่ใช่ว่าจะสาปแช่งนะ หลวงพ่อถามว่าถ้าสมมติดวงจิตดวงใจของพวกเราจุติออกจากร่าง จะต้องการไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานไหม เอาไหม ต้องการไหม

หลวงพ่อจึงย้ำๆ ตั้งใจให้ดี ตั้งสติให้ดี เผื่อจะได้ความสำนึกเรียนรู้จากกระแสธรรมที่กำลังเทศนาบอกสอนพี่น้องญาติโยม พี่น้องลูกหลาน ให้เห็นคุณค่าคำว่า บุญพามาเกิด ดวงจิตดวงวิญญาณถ้าไม่มีบุญ ออกจากรูปร่างตายไปก็อย่างว่า นึกถึงบุญไม่ได้ นึกถึงความดีไม่ได้ ไปเป็นสัตว์เดรัจฉานก็ยังดีอยู่นะ ยังดีอยู่ เลวร้ายบาปกรรมมากไปกว่านั้น ภพภูมิที่พวกเรามองไม่เห็น ได้ยินแต่ชื่ออันนั้นก็คือเปรต อสุรกาย สัตว์นรก

หลวงพ่อถามว่าพี่น้องญาติโยมเคยเห็นเปรตไหม เคยเห็นอสุรกายผีไหม เคยเห็นสัตว์นรกไหม เอ้า ลองนึกตอบหลวงพ่อ ถ้าดวงจิตดวงวิญญาณไปเกิดในภพภูมิที่มอง

ไม่เห็นนี้ ทุกข์แสนทุกข์ขนาดไหน ย้ำตรงนี้ อยากจะให้พวกเรากลัวบาปที่พระพุทธเจ้าสอน บาปน่ากลัวๆ ๆ บาปมากไปเป็นสัตว์นรก ตกนรก ไปเป็นเปรต เป็นอสุรกาย นั่นคือบาปมาก

ถ้าบาปพอที่จะมองเห็นตนเห็นตัวขนาดเป็นสัตว์เดรัจฉานนะ บางคนยังอุ้มอยู่ อุ้มไอ้ตูบน้อยเหมือนลูกก็ยังดีคนยังเมตตาสงสารอยู่ ถ้าปรากฏเป็นเปรตขึ้นมา ใครจะอุ้มเหมือนไอ้ตูบน้อย ใครจะกล้าอุ้มเปรต ก็ฟังแต่ชื่อมัน หลวงพ่อไม่เอานะ ย้ำตรงนี้ เผื่อจะปลุกความสำนึกของพี่น้องญาติโยมลูกหลาน บาปน่ากลัวจริงๆ

แล้วทีนี้ถามว่าเชื่อไหม เปรตมีจริง นรกมีจริง สัตว์นรกมีจริง อสุรกายมีจริง เชื่อไหม บางคนจะไม่เชื่อนะ ตายแล้วแล้วไป อยากจะทำอะไรก็ทำ ตายแล้ว แล้วไป ย้ำตรงนี้ เผื่ออยากให้พี่น้องญาติโยมลูกหลานได้เข้าใจว่า บุญที่พระพุทธเจ้าสอนมีจริงๆ บาปมีจริงๆ อันนี้ต่างหากนะ

ทดสอบอย่างนี้ก็แล้วกัน ถ้าพวกเราสงสัยว่าเทวบุตรเทวดามีจริงไหม เปรตผี อสุรกาย สัตว์นรกมีจริงไหม ต้องศึกษาเหตุผล เป็นเทวบุตร เป็นเทวดา หรือเป็นเปรต เป็นผีอสุรกาย มันเป็นเรื่องใจต่างหาก ไม่ใช่รูปร่าง เดี๋ยวนี้พวกเราเป็นมนุษย์ พวกเรามีอยู่แต่ในโลกมนุษย์ ถึงจะไปโลกอื่นก็อยู่ไม่ได้นาน เหมือนกับที่เขาไปโลกพระจันทร์ไปดาวอังคาร

ไปด้วยเทคโนโลยีต่างหาก เดี๋ยวไปไม่กี่วันก็กลับแล้ว แต่ธรรมชาตินั้นไม่สามารถที่จะอยู่ได้

ฉะนั้น ความเป็นมนุษย์พวกเราเรียนรู้ดูเห็นว่าเป็นรูปร่างจริงๆ แต่พวกเราลืมอย่างหนึ่ง ไม่เข้าใจอย่างหนึ่ง อันนั้นคือใจ หรือจิตใจ ถ้าไม่ได้มาฟังคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าไม่รู้เรื่องของใจจริงๆ พวกเราควรจะเข้าใจว่า คนเรามีทั้งมองเห็นเป็นรูปเป็นร่าง ตัวตนคนเรา แล้วส่วนภายในรูปร่างนั้นคือใจ หรือจิตใจที่พวกเราพูดอยู่นั้น ให้พวกเราเรียนรู้ภาษาใจ ลักษณะของใจ

ทุกคนนั่งอยู่นี่ เอ้า ลองหลับตาดูใจตัวเอง เห็นเป็นรูปเป็นร่างไหม ใหญ่ขนาดไหน เล็กขนาดไหน สีสันวรรณะเป็นอย่างไรใจของเรา คำว่า “ใจ” คือ ธาตุรู้ รู้อยู่ หลับตาเราไม่มองเห็นทางอื่น รู้อยู่ภายใน ความสำนึกรู้สึกใจรู้ใจ ธาตุรู้ คือ ใจ

แต่ความรู้ที่ใจมีอาการที่จะให้ก่อเกิดเป็นเทวดาได้ เป็นมนุษย์ได้ เป็นสัตว์เดรัจฉานได้ เป็นเปรต เป็นสัตว์นรก เป็นอสุรกายได้ คืออาการ หรือ สังขาร อาการของใจจะปรากฏเป็นอารมณ์ อารมณ์ คือ ความนึก ความคิด ท่านเรียกว่าอาการของจิต อาการของจิตที่เรานึก ตรงนั้นจะแปรสภาพ ตั้งใจดีๆ ตั้งสติดีๆ ฟังตรงนี้ เพราะพูดเป็นภาษาใจ เป็นภาษานามธรรม

จะยกตัวอย่าง ถามว่าพวกเรานั่งอยู่นี่เคยนอนฝันไม่ใช่หรือ หลวงพ่อเชื่อ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ทุกคนต้องเคยนอนฝันแน่ๆ เวลาฝันพวกเรานอนอยู่ที่นอน อยู่ที่เตียง แต่เวลาฝันไปอยู่ที่นอนไหม ย้ำตรงนี้อยากให้พี่น้องเข้าใจ เรียนรู้ภาษาใจ ภาษาจิต ถ้าพวกเรานึกขึ้นมาได้อย่างนี้ "โอ๋ย มันก็ไม่ได้อยู่ที่เตียงที่นอนแล้วเจ้าค่ะ ไม่ทราบไปยังไง มีหมู่ มีเพื่อนยังไง" นั่นเห็นไหม

อันนั้นที่พระพุทธเจ้าย้ำๆ ที่ครูบาอาจารย์ย้ำๆ ที่หลวงพ่อย้ำๆ ตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าว่า สิ่งที่แปรสภาพของใจ สิ่งที่แปรสภาพของจิต ถ้าเผื่อพวกเรานึกเรื่องบุญ เรื่องกุศล เรื่องศีลขึ้นมาได้ ความสำนึกรู้สึกของจิตใจนั้นจะอยู่ในลักษณะความเรียบร้อย ความยินดีพอใจ กับความเป็นบุญ เป็นกุศล ความเป็นบุญเป็นลักษณะไหน กราบพระ ไหว้พระ ทำบุญ ใส่บาตร ขึ้นชื่อว่าบุญ เกิดความยินดี เกิดความสำนึก เกิดความพอใจในความสำนึกนั้น อันนั้นคืออารมณ์ของใจที่มีบุญเป็นเครื่องอยู่

ถ้าอารมณ์ส่วนที่เป็นบาป หลวงพ่อมั่นใจเชื่อว่าพวกเราที่นั่งอยู่ที่นี่และไม่ได้นั่งอยู่ที่นี่ บางครั้งบางคราวอารมณ์หงุดหงิด ไม่สบายทางจิตใจ บางครั้งบางคราวบางคนแทบจะเอาชีวิตไม่รอด รวมศัพท์ตรงนี้ว่า เครียด

ย้อนฟังข่าวดูข่าววันสองวันที่ผ่านมา วัยลูกพลาดหวังในการสอบ ได้ทราบว่าตัวเองสอบได้ แต่เวลาเอาจริงๆ จังๆ ผู้มีอำนาจตัดทิ้ง ไปหาชื่อตัวเองไม่เจอ จะเครียดขนาดไหนถึงกับฆ่าตัวตาย ดูซินั่น หรือลักษณะอื่นๆ ที่ฆ่าตัวตายมากมายเหลือหลาย ทำไมถึงฆ่าตัวตาย เพราะวิถีจิตในขณะนั้นนึกถึงสิ่งที่เป็นทุกข์เป็นโทษ อารมณ์ของจิตที่เกิดขึ้นจึงตกจากฐานะความเป็นสมบัติ จิตใจวิบัติแล้วไม่เห็นคุณค่าของชีวิต คุณค่าของกาลเวลา ตายดีกว่า

นั่นเห็นไหมพี่น้องญาติโยม พี่น้องลูกหลาน จิตใจลักษณะนี้ไม่ใช่ว่าตายแล้วแล้วไปนะ น่าสลดสังเวชน่าสมเพชเวทนา เมื่อใจเป็นทุกข์ ใจออกจากร่างจะไปไหน ไปสู่ความเป็นทุกข์ ความเป็นโทษ ความเป็นบาป ความเป็นกรรม

ฉะนั้น พระพุทธเจ้าตรัสรู้ รู้แล้ว จุตูปปาตญาณ การเกิดภพภูมิของมวลหมู่มนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย ถ้าเผื่อบุญพาไปเกิด มาเกิดเหมือนอย่างพวกเราๆ ท่านๆ เทวบุตรเทวดาก็มีจริงๆ ไม่ต้องสงสัย

เป็นห่วงตรงที่เกิดขึ้นมาเป็นมนุษย์ บุญพามาเกิดก็จริงย้ำตรงนี้ให้พี่น้องญาติโยมลูกหลานได้เข้าใจอีกว่าพระพุทธเจ้าสอนให้พวกเรารู้สิ่งที่เจือปนอยู่ในจิตใจที่มีบุญนั้น สิ่งที่เป็นภัย สิ่งที่นำทุกข์นำโทษให้เกิดขึ้น ภาษาธรรมท่านเรียกว่า กิเลสทั้งหลาย ตัณหาทั้งหลาย

ภาษาเรากิเลส คือ ความโลภ ความโกรธ ความหลง ตัณหา ความทะเยอทะยานอยาก อยากได้อยากดี อยากมั่งอยากมี อะไรต่อมิอะไรร้อยแปดพันเรื่อง ลักษณะเหล่านี้มีในใจของคนเรา อยู่ที่นี่หรือไม่ได้อยู่ที่นี่ จริงไหม ความโลภพวกเราเคยโลภไม่มากก็ต้องน้อย ความโกรธ พวกเราเคยโกรธ ไม่มากก็ต้องน้อย โมหะความหลงพวกเราเคยหลง พี่น้องญาติโยม พี่น้องลูกหลาน พูดถึงคำว่า "หลง" คำนี้ ความชั่วความไม่ดีกลับเข้าใจเป็นของดี ของดีของเลิศของประเสริฐกลับเห็นเป็นของครึล้าสมัย อำนาจโมหะความหลง

ตัณหา ความทะเยอทะยานอยาก โดยเฉพาะอยากในทางที่ผิด กามตัณหา พระพุทธเจ้าให้แปลเป็นภาษาเราว่าอารมณ์เพศ

ท้ายสุดนี้ก่อนจะจบ อยากจะย้ำตรงนี้ พี่น้องญาติโยมหลวงพ่อสลดสังเวชจริงๆ เพราะอำนาจกิเลสตัณหามาประสานกับโมหะความหลง หลงในสิ่งที่ไม่ควรจะหลง สิ่งที่ไม่ดีนำทุกข์นำโทษให้เกิดขึ้นกลับถือว่าเป็นของดี อันนั้นคือความเข้าใจผิด ตั้งใจฟังตรงนี้ ยิ่งยุคนี้สมัยนี้ หลวงพ่อจะชี้ว่าลักษณะสามัญชนทั่วประเทศหรือทั่วโลกส่วนมากเข้าใจผิด เห็นความผิดเป็นถูก เห็นสิ่งที่ไม่ควรเป็นของควร

เกิดขึ้นมาเป็นมนุษย์ เป็นบุรุษ เป็นหญิง เป็นชาย โดยเฉพาะวัยลูกวัยหลานเป็นหนุ่มเป็นสาว เป็นผู้หญิง

พวกเรายังพอนึกได้อยู่ พ่อแม่ปู่ย่าตายายสมัยก่อน ๔๐-๕๐ ปีคืนหลัง จะย้ำๆ สอนลูกสอนหลาน โดยเฉพาะลูกผู้หญิง เพศผู้หญิง "ลูก แต่งตัวให้เรียบร้อยหน่อยสิ ให้สุภาพเรียบร้อยหน่อยนะลูก"

พ่อแม่ปู่ย่าตายายย้ำคำนี้เพราะยึดหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า คือลักษณะของศีลของธรรม ศีลคือความเรียบร้อย การแต่งตัวสุภาพเรียบร้อยเพื่อเป็นการปกปิดสมบัติของผู้หญิงที่มีค่ามีราคา สมบัติของผู้หญิงที่ผู้ชายชอบที่สุดคืออะไร ให้นึกเอาเอง อย่าให้หลวงพ่ออธิบายตรงๆ เถอะ ตั้งใจตั้งสติ พระพุทธเจ้าสอนว่ามนุษย์เราควรจะมีความละอาย "หิริธรรม" ให้มีความละอายแก่ใจบ้างนะ "โอตตัปปธรรม" ให้มีความกลัวบ้างนะ สิ่งที่ควรละอายของผู้ชายอยู่ที่ไหน สิ่งที่ควรละอายของผู้หญิงอยู่ที่ไหน อันนั้นก็คือเพศ

เดี๋ยวนี้มันสวนทางกับพ่อแม่ปู่ย่าตายาย "ลูก นุ่งห่มให้เรียบร้อย ละอายบ้าน ละอายเมืองเขา" ปกปิดความละอาย สิ่งที่ควรปกปิด สิ่งที่มีคุณค่ามีค่ามีราคากลับไปเปิด กลับเอามาอวดกัน ดูข่าวฟังข่าวโดยเฉพาะเรื่องบันเทิง ทำได้อย่างไร ผู้หญิงอื่นไม่มีหรือ มาเปิดอ้างอวดกันทำไม

ตรงนี้อยากจะย้ำให้พี่น้องญาติโยมลูกหลานให้เข้าใจ ภาษาสมัยใหม่เดี๋ยวนี้เรียกว่าแฟชั่น ศัพท์นี้สมัย ๔๐-๕๐ ปีคืนหลังไม่มีในภาษาไทย แต่แล้วมาแปลเป็นภาษาไทย

แฟชั่นคือชุดแต่งตัว ภาษาไทยสมัยก่อน ๓๐-๔๐-๕๐ ปีคืนหลัง พวกเราใช้ว่า เครื่องแต่งตัว ชุดแต่งตัว แล้วชุดแต่งตัวก็แยกเป็น ๒ ประเภทด้วย ประเภทหนึ่ง ชุดแต่งตัวแบบสมบัติผู้ดี นั่นคือนุ่งห่มสุภาพเรียบร้อย ปกปิดในสิ่งที่ควรละอาย

ในพระปาฏิโมกข์สอนผู้ชายนักบวชภิกษุสามเณรว่า **ปริมณฺฑลํ นิวาเสสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา ฯ** ถ้าพระเณรนั่งฟังอยู่ ให้เข้าใจความหมาย บวชเข้ามาเป็นพระเป็นเณร การนุ่งการห่มเพื่อให้เกิดความสวยงาม น่ารักน่าเคารพ น่าเมตตาสงสาร วิธีนุ่งข้างบนให้ปิดสะดือ ข้างล่างปิดครึ่งแข้ง เป็นปริมณฑล นี่ตัวอย่างสำหรับชาวพุทธ แม้ชาวบ้านก็ยึดอันนี้เป็นหลัก ศีลคือความเรียบร้อย นุ่งห่มให้เรียบร้อย ปกปิดในสิ่งที่เป็นสมบัติล้ำค่าที่ควรละอาย

แต่เดี๋ยวนี้ เฮ้ย โบราณไม่ทันสมัย เดี๋ยวนี้แฟชั่นไม่ได้เป็นชุดแต่งตัวแบบสมบัติผู้ดี ถ้าเป็นประเภทที่ ๒ ตรงข้ามกับสมบัติผู้ดี แฟชั่นเป็นชุดแต่งตัวของผู้หญิงหากิน ของกะหรี่ได้จ้าง เดี๋ยวนี้ไม่รู้ว่าเป็นสมบัติผู้ดีหรือเป็นกะหรี่ ดูไม่ออกเลย เพราะแฟชั่นกลายเป็นแฟสั้น ใช่หรือเปล่า แฟสั้นยังไม่แล้ว กลายเป็นแฟฟิตเข้าไปอีก รัดติ้วสั้นเต่อเข้าไปอีก ยังพริตตี้เข้าไปอีก ยังโคโยตี้เข้าไปอีก หนักๆ เข้าแคมฟร็อกเข้าไปอีก มันจะเหลือความเป็นคนที่ไหนขอถาม เหลือที่ไหน

สมัยก่อนหลวงพ่อเห็นแต่เด็ก ๒-๓ ปี เด็กเขาจะนั่งอย่างไร เขาจะแต่งตัวอย่างไรก็ช่างเขาเถิด เดี๋ยวนี้แต่งตัวไม่ทราบว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ ลูกหลานผู้หญิงมีกี่คนที่นั่งอยู่หลวงพ่อขอถามนึกไหมว่าตัวเองเป็นเด็กหรือเป็นผู้ใหญ่

เพราะอันนี้นี่เอง บ้ากามตัณหา อารมณ์เพศ จึงเกิดเป็นปัญหาทั่วบ้านทั่วเมือง เพราะการแต่งตัวแบบนี้ จะให้บ้าขนาดไหน ผู้ชายบางคนขนาดมีครอบครัวแล้วยังลืมลูกลืมเมีย เพราะเห็นผู้หญิงแต่งตัวอย่างนี้ คล้ายกับหนูเข้าไปหาแมว เลวร้ายขนาดไหน แล้วตัวเองแต่งตัวอย่างนี้แต่งไปหาใคร เมื่อแต่งตัวไปเล่นไปเที่ยวอย่างนี้ ความเป็นผู้หญิงรักนวลสงวนงามอยู่ที่ไหนขอถาม ผู้เป็นพ่อแม่เลี้ยงมาหวังพึ่งอนาคตของลูกจะพึ่งได้ที่ไหน เอาไปเอามาลูกสาวของตัวเองเป็นลูกผู้ดีหรือลูกกะหรี่ก็ไม่รู้ รู้ตัวหรือเปล่า

ขนาดเป็นครูเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษามหาวิทยาลัยก็ยังส่งเสริม พวกเราดูข่าวฟังข่าว อาจารย์จะให้คะแนนลูกๆ หลานๆ ดูซินั่นไปทำอะไรเขา ไปลวนลามล่วงละเมิดทางเพศ แล้วคุณธรรมของผู้ใหญ่อยู่ที่ไหน จะไว้ใจกันได้ที่ไหน อันนี้ความเลวร้ายของโมหะความหลง มาประสานกับตัณหาอารมณ์เพศ

ความจริงก็อยากจะย้ำไปนานๆ แต่ดูเวลาแล้วจะเป็นชั่วโมงสองชั่วโมงหรือเปล่า คืออยากให้เห็นคุณค่าของความ

เป็นมนุษย์ ย้ำตรงนี้ ลองตั้งใจดีๆ ถ้าใครเป็นลูกเป็นหลาน ทำอย่างไรชุดแต่งตัวจะให้เกิดความงามตามเจตนาสัมมาทิฏฐิ ความเห็นชอบ แต่งตัวเพื่อความสวยความงามควรจะแต่งอย่างไร ความเรียบร้อย ความสุภาพ ความสุภาพเรียบร้อยมีที่ไหนจะเกิดความงาม ความงามนั้นแหละเป็นธรรม พี่น้องญาติโยม พี่น้องลูกหลาน ไปศึกษาไปดูไปรู้ศีลธรรมที่ไหน ให้ดูให้รู้ในกิริยามารยาท เข้าใจหรือเปล่า กิริยามารยาทเรียบร้อย การนุ่งการห่มเรียบร้อย พูดจาปราศรัยเรียบร้อย นี่ลักษณะความเป็นศีลเป็นธรรม ความเรียบร้อยมีที่ไหนจะเกิดธรรมคือความงาม

เดี๋ยวนี้เอาอะไรมาอวด ฟิตก็ยังไม่แล้ว สั้นก็ยังไม่แล้ว กางเกงขายาวอยู่ ลูกหลานนุ่งกางเกงขายาวฟิตๆ เคยไปยืนตรงหน้ากระจกไหม มันเห็นอะไร อวดทำไม ไม่ใช่ของอีตูบของวัวของควาย ของน่าปกปิด ของน่าละอาย จะไปอวดทำไม ถ้าลูกผู้ชายไม่มีศีลไปเห็นอย่างนั้นจะอดใจไหวหรือไม่ใช่ว่าแต่งตัวจะไปแย่งเอาผัวคนอื่นนะ ย้ำตรงนี้ มันผิดลักษณะของศีลของธรรม ถึงมีปัญหาทั่วบ้านทั่วเมืองเดี๋ยวนี้ ผู้หลักผู้ใหญ่บางคนบางหมู่ก็ไม่เป็นผู้หลักผู้ใหญ่

หลวงพ่อเทศน์วันวิสาขบูชาที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้เรื่องศีลเรื่องธรรมมาสอนโลก พอเข้าใจไม่ใช่หรือ พอเข้าใจแล้วจะขอยุติไว้เพียงแค่นี้ เวลาก็นานแล้ว

ท้ายที่สุดนี้ หลวงพ่ออยากจะปลุกความสำนึกให้รู้ตัวๆ ว่า บุญพาพวกเรามาเกิด เกิดความเป็นสมบัติล้ำค่านี้แล้ว ให้พี่น้องญาติโยมรู้ตัวเถิดว่า สมบัติล้ำค่านี้ควรจะรักษาไว้ บำเพ็ญความดีความถูกต้อง ความเป็นบุญเป็นกุศลเกิดจากศีลเกิดจากธรรม เพื่อยกฐานะจิตใจของพวกเราอย่างน้อยๆ ให้อยู่ในฐานะความเป็นมนุษย์ ดีกว่านั้นยกฐานะเข้าสู่สวรรค์สมบัติ เป็นเทวบุตรเทวดา นั่งสมาธิกำลังจิตใจเป็นสมาธิเป็นพระอินทร์พระพรหม จนถึงมีสมาธิมีสติปัญญาตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า

สติปัญญา สมาธิปัญญานี้จะเป็นของเลอเลิศประเสริฐสิ่งที่มีภัยอันตรายเกิดอยู่กับจิตใจ โลภ โกรธ หลง ตัณหามากน้อย ส่วนหยาบจนถึงละเอียด อำนาจของสมาธิสติปัญญาจะเป็นเครื่องชำระล้าง ถ้าเผื่อใครเข้าใจมีวาสนาบารมี ดำเนินตามแนวทางหลักศีลธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า แน่นอนจะถึงจุดหมายปลายทาง คือพ้นจากทุกข์ นี่คำสอนของพระพุทธเจ้า ตรัสรู้ในวันวิสาขบูชา ย้ำตรงนี้เพื่อให้เห็นคุณค่า

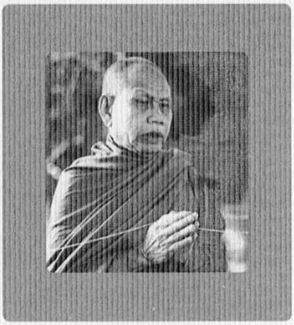
พี่น้องญาติโยม ถ้าไม่ถึงตรงนั้นก็ให้เป็นการทำบุญรักษาศีล เมตตา ภาวนา ทำบุญทำทาน ฟังธรรมเทศนาให้เป็นการชำระโลภ โกรธ หลง ที่มีอยู่มากให้เบาบางออกเบาบางออก อันนี้จะดีที่สุด

เมื่อเข้าใจอย่างนี้แล้ว ท้ายที่สุดหลวงพ่อขออัญเชิญเอาคุณพระศรีรัตนตรัย คือ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ มาเป็นเครื่องปกป้องคุ้มครองพี่น้องญาติโยม และแขกผู้มีเกียรติทุกท่าน ทั้งที่นั่งอยู่ที่นี่และไม่นั่งอยู่ที่นี่ ให้พ้นจากทุกข์โศกโรคภัย แล้วปรารถนาสิ่งใด สิ่งนั้นไม่เหลือวิสัย ขอให้พวกเราทุกท่านจงสมความปรารถนาโดยถ้วนหน้ากันทุกท่านทุกคน เทอญ

(ท้ายเทศน์)

เอาล่ะนะ ที่นี้จะเปลี่ยนอิริยาบถกันลักษณะไหน สมัยหลวงพ่อฝึกกับหลวงปู่ฝั้น ไม่ได้นอนนะถ้าเป็นวันพระวันเจ้านั่งสมาธิทั้งคืน แต่ขนาดนั้นยังโง่อยู่ จะว่าอย่างไร ถ้าไม่ได้ฟังเสียเลย ไม่ได้ฝึกเสียเลยจะขนาดไหน หลวงพ่อไม่สงสัยนะ เป็นเปรต เป็นผี เป็นสัตว์เดรัจฉานจริง ๆ

ปาฏิโมกข์

หลวงปู่บุญมา คมฺภีรธมฺโม

วัดป่าสีห์พนม

ต.บงใต้ อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑

> พวกที่ยังไม่ได้ปาฏิโมกข์ ตั้งใจท่องจำ การท่องจำต้องตั้งสัตย์มันจึงผ่าน ถ้าไม่ตั้งสัตย์ไม่ผ่าน ตั้งสัตย์อย่างไร ตั้งสัตย์ว่าเราจะท่องให้ติดต่อกัน หรือจะท่องวันละเวลา

สมัยผมท่องแบ่งเวลาท่องจำ ช่วงเข้าพรรษาปีแรก จำพรรษาอยู่บ้านหนองบัว บ้านแร่ พังโคน ปี พ.ศ. ๒๔๙๖ เป็นพรรษาที่ ๓ แต่พรรษาที่ ๑ ที่ ๒ อันนี้ยังไม่ได้ท่อง ทำไมจึงไม่ท่อง ก็ไม่ไว้ใจตัวเองว่าเราจะอยู่ไปได้หรือไม่ จะผ่านหรือไม่ผ่านอยู่ในพระพุทธศาสนา ก็เตรียมเนื้อเตรียมตัวตั้งใจปฏิบัติ ประกอบความพากความเพียร ไม่ให้มีเวลาว่าง ถ้าจะไปท่องจำปาฏิโมกข์อยู่ ก็เข้าใจว่าจะขาดตอนในการประพฤติปฏิบัติของเรา เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา

เราเขียนเป็นรายการกิจวัตรไว้ เวลานั้นเราจะทำนั้น เวลานั้นเราจะทำนั้น ช่วงท่องจำปาฏิโมกข์พรรษาที่อยู่วัดหนองบัว ท่องจำช่วงบ่าย ตอนเช้าออกไปบิณฑบาต พอกลับมาฉันบิณฑบาตเสร็จแล้วเรียบร้อย ก็เก็บสิ่งของไปขึ้นกุฏี แล้วก็

เข้าสู่ทางจงกรม เดินจงกรมไปถึง ๕ โมงเช้า หรือเที่ยงบางวันก็ขึ้นไปทำสมาธิภาวนาต่อ หลังจากนั้นก็พักผ่อน พอพักผ่อนได้แค่ตื่นเดียว จะมากหรือน้อยเอาแค่ตื่นเดียว พอรู้สึกขึ้นมาก็ท่องจำปาฏิโมกข์ต่อ ท่องไปจนได้ยินเสียงเพื่อนเขากวาดลานวัด ก็เลยหยุดท่องปาฏิโมกข์ ไปกวาดลานวัด หลังจากกวาดลานวัดเสร็จแล้ว ก็ไปสรงน้ำสรงท่าเรียบร้อย หลังจากนั้นทำข้อวัตรทุกอย่างเสร็จแล้ว ก็เข้าทางจงกรมอีก รอบของมันเข้าทางจงกรม พอเดินจงกรมพอ แล้วก็ขึ้นไปไหว้พระสวดมนต์ ก็นั่งสมาธิต่อ หมุนรอบตัวอยู่นั่นล่ะ

สรุปแล้วได้ท่องจำพรรษาหนึ่งประมาณชั่วโมงกว่าๆ หรือ ๒ ชั่วโมงอย่างมาก ในพรรษานั้นจบแค่นิสสัคคีย์ ตั้งแต่ปาราชิก ไปถึงสังฆาทิเสส ไปนิสสัคคีย์ ๓ - ๔ สิกขาบท แต่ขาดอยู่สิกขาบทหนึ่ง ตัวจีวรวรรค **ราชา วา ราชโภคฺโค วา พราหมโณ วา คหปติโก วา** มันสับสนเหลือเกิน มันยากท้อจิตท้อใจ ท่องจำยาก ก็เลยปล่อยไว้นี่ก่อน ท่องจำต่อเลยไปจนจบ

ทีนี้หลังจากออกพรรษาแล้ว ก็ได้ย้อนกลับมาหาครูบาอาจารย์ที่วัดป่าธาตุฝุ่น มาช่วยงานท่านสร้างเจดีย์วัดธาตุฝุ่น ไปช่วยงานครูบาอาจารย์ถึงเดือนเมษา พอหลังจากนั้นก็ออกไปวิเวกอีก เข้าไปหาหลวงปู่ขาวที่ดงหม้อทอง สมัยนั้นหลวงปู่ขาวกับท่านอาจารย์จวนอยู่ดงหม้อทอง อยู่ในกลางดงป่าทึบดงทึบ

เข้าไปหาท่านอยู่ดงหม้อทองประมาณเดือนหรือ ๒ เดือน อากาศมันบีบ เพราะไปอยู่ในกลางดง มันจะปวดศีรษะ พอฉันอาหารเสร็จเรียบร้อย แสงพระอาทิตย์แก่ขึ้นๆ จะปวดศีรษะ ปวดหนักเข้าๆ จนเที่ยงวัน จะปวดตอนกลางคืนอีกตอนหนึ่ง ก็เลยไปลาท่านอาจารย์ ไปลาหลวงปู่ขาว หลบอากาศ ไปตามหาท่านอาจารย์คำบุ อยู่ทางภูพาน มาทางอำเภอวาริชภูมิ

ไปเจอท่านที่เราจำพรรษาวัดหนองบัว ท่านอยู่ ๒ รูป กับท่านอาจารย์มหาบุญมี พักอยู่กับท่านประมาณ ๓-๔ วัน ท่านอาจารย์คำบุบอกว่า *"โอ ถ้าพวกเราไปอยู่กับท่านนานๆ สงสัยท่านจะขัดข้อง เพราะหลวงปู่ท่านชอบอยู่รูปเดียว"* ท่านก็เลยชวนว่าไปภูลังกาไหม ก็เลยรับปากท่านว่าไป

สมัยนั้นมีแต่เดิน เดินทั้งวันไปภูลังกา ไปพักอยู่ภูลังกา ๓ คืน ไม่มีที่จะบิณฑบาต มันไกล ไปถึงภูลังการอให้พวกญาติโยมเขาพาขึ้นไปภูลังกา ก็ว่าให้ทำงานวิสาขบูชาเวียนเทียนก่อนให้เสร็จ พวกผมจะพาขึ้นไป พอผ่านจากวันนี้ไป เขาก็พาขึ้นไป ไปพักอยู่ ๓ คืน พวกญาติโยมขึ้นไปเอาเสบียงอาหารขึ้นไปด้วย ไปอยู่แค่ ๓ วัน ๓ คืน ท่านอาจารย์ท่านว่าถ้ามีผู้ส่งเสบียงอาหาร ท่านว่าจะพาอยู่จำพรรษาเป็นปลายปี ๒๔๙๖ จะย่างเข้าปี ๒๔๙๗

ก็เลยพากันมาจำพรรษาอยู่ดงหนองแอก พอมาถึงดงหนองแอกก่อนจะเข้าพรรษา ท่านอาจารย์ท่านก็ถามว่า *“ปาฏิโมกข์ท่องจำจบหรือยัง”* *“ยัง”* ท่านก็เลยบอกให้ตั้งใจท่องจำ เอาให้ติดต่อกันเลย ตั้งแต่ก่อนเข้าพรรษาเป็นเดือนมิถุนา เดือน ๗ ท่องทุกวัน เอาตั้งแต่ตื่น

พอตื่นนอนขึ้นมา ล้างหน้าล้างตาเสร็จแล้ว ทำกิจวัตรข้อวัตร เพราะอยู่ด้วยกัน ๒ รูป อยู่ในดงหนองแอก อยู่ในป่าห่างจากหมู่บ้าน ๓ กิโล อยู่ในป่าทึบ พอเราทำกิจวัตรแล้วเรียบร้อย แล้วก็เอาบาตรท่าน บาตรเรา พอเริ่มสะพายบาตรออกเดินทาง ท่องจำไปเลยทีนี้ ท่องจำปาฏิโมกข์ ท่องไปตามทาง พอไปถึงหมู่บ้าน ขากลับมาหยุดการท่องจำ ทวนของเก่าที่ท่องจำได้แล้ว ทวนจากขากลับมาถึงที่พัก

พอฉันเสร็จแล้วก็ไปทำงานอย่างอื่น ไปเดินจงกรมจนไปถึงเที่ยง หรือ ๕ โมงบางวัน ก็ไปนั่งสมาธิภาวนาต่อ แล้วก็พักผ่อน พอรู้สึกขึ้นมานั่นล่ะก็ไปทวนปาฏิโมกข์อีกครั้งหนึ่ง พอทวนปาฏิโมกข์จบแล้ว ก็ลงไปเดินจงกรมภาวนาต่อ หมุนเวียนกันอยู่อย่างนั้น ไม่มีเวลาว่าง จะเขียนเป็นรายการได้ต่อๆๆ กันไว้ สมัยนั้นเร่งท่องไม่ถึงเดือนมั้ง ก็เลยจบก่อนเข้าพรรษา

เวลาท่องจำมันติดทีนี้ เวลาเรานั่งสมาธิภาวนาไป เวลาเผลอๆ ไป มันจะไปท่องจำปาฏิโมกข์ ท่องๆๆ ไปสวดปาฏิโมกข์

ก็ไปกราบเรียนอาจารย์ท่านว่า "เอ๊ะ มันเป็นอย่างนี้ เป็นอะไรของมัน นั่งภาวนาไป ทำไมไปสวดปาฏิโมกข์"

ท่านว่า *"นี่แหละมันติดแล้ว ถ้ามันติดแบบนี้ให้ท่านเร่ง เดี๋ยวไม่นานมันจะจบ"*

จริงๆ เหมือนกัน พอว่าลักษณะได้แล้ว มันจะท่องจำได้ วันละ ๕ สิกขาบท หรือ ๖ สิกขาบทก็ได้ ช่วงท่องจำได้ง่ายๆ นี่ มันลืม ตรงไหนที่จำได้ง่ายๆ ตรงนั้นลืม ตรงไหนที่จำยากๆ ตรงนั้นจะไม่ลืม

ผู้ที่ท่องจำได้จบแล้ว ครูบาอาจารย์ท่านว่าให้ทวน ทวนให้ได้ทุกวันๆ ให้ถึง ๖ ปีก่อนท่านว่า ถ้าถึง ๖ ปีแล้ว ทวนทุกวันๆ มันจะไม่ลืมเลยถ้าถึง ๖ ปี อันนี้ไปปล่อยทิ้ง ไม่ถึงปีปล่อยทิ้งแล้ว การปล่อยทิ้งมันลืม แต่ว่าเวลาทวน ท่องจำ ท่านบอกให้เอาหนังสือปาฏิโมกข์เปิดดูไปด้วย ถ้ามิฉะนั้นมันจะเคลื่อนคลาดท่านว่า ตัว ร หันลิ้น ตัว ล ไม่ได้ หันลิ้น ร.เรือ หรือ ล.ลิง มันจะเคลื่อนไม่ทราบว่าเป็น ร-ล อะไร

ผู้ที่ท่องจำยังไม่ได้ก็ตั้งใจท่องจำ ครูบาอาจารย์ท่านว่า สมมติว่าบิดามารดาตายไปก่อนเรา เขาไปตกนรก พอขึ้น **สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ** พ่อแม่ที่ตกนรกจะเริ่มเย็นขึ้นท่านว่า อำนาจของธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าไม่ใช่เป็นของธรรมดา ทำให้ผู้ที่ตกนรกเย็นได้

ปาฏิโมกข์ "ปาฏิ" แปลว่าปฏิบัติ "โมกขะ" แปลว่าข้าม ข้ามไปจากโอฆะ แก่งกันดาร ข้ามไปจากความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย สิ่งนี้คือธรรม ธรรมของปาฏิโมกข์ ย่นลงมาให้น้อยลงมา คำสอนของพระพุทธเจ้าหรือว่าศาสนาก็คือศีลนี้ล่ะ ศีลในพระปาฏิโมกข์ "ปาฏิ" ก็แปลว่าปฏิบัติทุกสิกขาบท "โมกขะ" แปลว่าข้าม ข้ามจากความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย ข้ามไปจากทุกข์ ข้ามไปจากโอฆะ คือแม่น้ำทั้งหลาย แม่น้ำราคะ แม่น้ำโทสะ แม่น้ำโมหะ ที่พวกเราลุ่มหลงอยู่ในโลกในสงสาร พาให้เกิด ให้แก่ ให้เจ็บ ให้ตาย ข้ามได้เพราะธรรม เพราะวินัย

จะถามว่าธรรมอยู่ที่ไหน วินัยอยู่ที่ไหน

ธรรมวินัยก็คือความรักษากาย วาจา ใจ ไม่ให้มีโทษ กายไม่ให้มีโทษ วาจาไม่ให้มีโทษ จิตใจไม่ให้มีโทษ ก็เป็นปกติ เมื่อเป็นปกติก็เป็นศีล เมื่อเป็นศีลก็เป็นธรรม ศีลกับธรรมก็อันเดียวกัน จะถามว่าอะไรเป็นศีล ดวงจิตดวงใจของเราเป็นศีล ดวงจิตดวงใจของเราเป็นธรรม ธรรมอยู่ที่นี่ ศีลอยู่ที่นี่ ศาสนาอยู่ที่นี่ อยู่ที่ดวงจิตดวงใจ คือดวงรู้

แต่ดวงรู้มันยังไม่รู้ ยังเป็นดวงหลงอยู่ ยังหลงเกิด หลงแก่ หลงเจ็บ หลงตาย หลงยินดี หลงยินร้าย หลงดีใจ หลงเสียใจ หลงรัก หลงชัง หลงโกรธ หลงเกลียด มันยังหลงอยู่ ยังไม่เป็นตนของตน มันก็เลยหลง หลงยินดียินร้าย

หลงดีใจ หลงเสียใจ หลงสุข หลงทุกข์

ที่นี้ท่านจะให้มาปฏิบัติ มารักษาศีล ประโยคแรกก็ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ เมื่อเป็นศีลแล้ว ถึงย่นเข้ามาก็มีศีลตัวเดียว ศีลตัวเดียวอยู่ตรงไหน ศีลตัวเดียวก็คือดวงจิตดวงใจของพวกเรา คือดวงรู้ คือตัวผู้รู้ คือตัวศีล คือปกติอยู่ที่นี่ ทั้งศีล ทั้งตัวเรา ทั้งคุณพระพุทธ คุณพระธรรม คุณพระสงฆ์ ก็อยู่ที่เดียวกัน

พระพุทธเจ้าท่านสอนสัตว์โลก สั่งสอนพวกเรา สอนจิตสอนใจของพวกเรา สอนให้พวกเราตามหาตนของตนให้เจอ เมื่อตนตามหาตนของตนให้เจอ เราจะปฏิบัติให้ถูกต้อง ปฏิบัติศีลให้คงเส้นคงวา ไม่ให้ด่างไม่ให้พร้อย ให้บริสุทธิ์ผุดผ่อง

สรุปแล้วที่นี้ หากเป็นปกติเป็นศีลแล้ว มันก็ไม่มาก ย่นมามีศีลตัวเดียว รักษาใจ จบ หมดทั้ง ๒๒๗ ตัว มีตัวเดียว มีศีลตัวเดียว ถ้าเป็นศีลจริงๆ

ถามว่าพวกเราปฏิบัติมันจะเป็นไปได้ไหม ไม่ต้องสงสัย ขอให้ปฏิบัติรักษาศีลในพระปาฏิโมกข์ให้บริสุทธิ์ผุดผ่อง ถ้าบริสุทธิ์แล้ว ทีนี้ก็ไม่มีมลทินเข้ามาพอกพูนจิตใจ หรือมาทำให้จิตใจของเรามืดมนอนธกาล ถ้ารักษาได้ทั้งหมด ทั้งปาราชิก ทั้งสังฆาทิเสส ทั้งถุลลัจจัย ทั้งปาจิตตีย์

ทั้งนิสสัคคีย์ ทุกกฏ ทั้งหมดที่เราล่วงมา ทุกกฏาบัติ คืออาบัติทุกกฏ

ของเล็กน้อยนี่ล่ะถ้ามากมันหนักนะ ของน้อยๆ เหมือนกับนุ่น ถ้านุ่นมีนิดเดียว ไปโดนกับลม ลมก็ตีขึ้นท้องฟ้าได้ ถ้ามากๆ เป็นหลายร้อยกิโล มันตีนุ่นขึ้นไม่ได้ อันนี้ก็เหมือนกัน ถ้ามากมันหนักได้เหมือนกัน

เพราะฉะนั้นให้เราสังวรระวัง รักษาข้อวัตรปฏิบัติของเราที่เคยได้กระทำบำเพ็ญมา เคยได้ศึกษามาจากครูจากอาจารย์ ครูบาอาจารย์ท่านแนะท่านสอนอย่างไร ให้เรารักษาไว้ให้คงเส้นคงวา

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขบฉันนี่ล่ะ ธุดงควัตรรักษาไว้อย่าให้มี ๑ มี ๒ มี ๓ ให้มีครั้งเดียว

อยู่มาวันหนึ่งไปงานแห่งหนึ่ง พอตื่นนอนขึ้นมายังไม่ได้ล้างหน้า เห็นโยมคนหนึ่งเขาเอากาแฟ นม กับขนมปาท่องโก๋ เอาเข้ามาถวาย เราเลยใส่เอาเลยวันนั้นว่า *“เอ๊ย ไอ้พวกเรานี่แหละมันทำลายข้อวัตรปฏิบัติของครูบาอาจารย์ กลัวแต่ครูบาอาจารย์จะตาย กลัวแต่ครูบาอาจารย์จะหิว”* พอไปที่นี้อาจารย์ก็เกรงญาติโยม กลัวญาติโยม ก็ไปฉัน พอครูบาแก่ไปฉัน ครูบาบวชวันนั้นก็ฉันด้วยกัน

เห็นไหม มันทำลายไปในตัว ถ้าพวกเราไม่รักษา ใครจะรักษาไว้ เขาเรียกว่ามันไม่เหลือแล้วนะธุดงควัตร เหลือแต่สีผ้า สีผ้าดำๆ กับบาตร

วันหนึ่งก็ไปงานอย่างนี้เหมือนกัน เวลาออกไปบิณฑบาตฉันตั้งแต่เช้าครั้งหนึ่งแล้ว พอบิณฑบาตออกมาฉันเป็นครั้งที่ ๒ ครั้งที่ ๓ ตอนเพลอีก พอตอนเพลเขาเอาไปถวายอีก ไม่ได้นั่งเป็นแถวแล้วนะทีนี้ ใครนั่งอยู่ตรงไหนๆ เขาก็เอาไปถวายอยู่ตรงนั้น โอย มันดูไม่ได้เลย เวลานั่งฉัน นั่งชันเข่าอยู่ ผ้าก็ไม่ได้คลุมตรงนี้ ต่างคนต่างฉันอยู่คนละแห่งคนละหนกัน อ้าวไปดูแล้ว มันหมดแล้ว ทีนี้ของพวกเราให้พวกเราสังวรระวังรักษา ช่วยกันรักษาไว้

ตายให้มันตาย จริงๆ แล้ว ถ้าเข้าไปถึงจุดความจริงแล้วจิตใจไม่ได้ตาย มันไม่เคยตาย ที่เขาสมมติเรียกว่าตายร่างกายแตกต่างหาก ก็เลยว่าตาย ที่กลัวตายๆ คือจิตใจของเราไปยึดร่างกายว่าเป็นตัวเป็นตน เป็นสัตว์ เป็นบุคคล เมื่อเวลาแตก จิตตัวนี้ตัวมันกลัว มันมายึดร่างกายว่าเป็นตัวเป็นตน ร่างกายไม่ใช่เรา เป็นที่เกาะที่อาศัยเฉยๆ ร่างกายมีธาตุทั้ง ๔ ดิน น้ำ ไฟ ลม ประชุมกัน พอจิตใจของเราเข้าไปยึดว่าเป็นตัวเป็นตน จิตใจก็เลยเป็นจริงๆ ไปเป็นรูปร่างจริงๆ ตรงนี้ล่ะตรงมันกลัวตาย ที่ท่านมาปฏิบัติให้จิตใจถอนออกมาจากร่างกาย ทำไงจะปล่อยได้จะทิ้งร่างกายได้

สรุปแล้วไม่ได้ตาย ไม่ได้แตก จะเอาอะไรมาตายมาแตก จิตใจเป็นนามธรรม คือดวงรู้ คือดวงใจ เป็นตัวรู้ แตกไม่เป็น ดับไม่เป็น ตายไม่เป็น สุขทุกข์ก็ไม่เป็นอีก ถ้าไม่เข้าไปยึดร่างกายเต็มตัว เป็นปัจจัยให้เกิดสุข เป็นปัจจัยให้เกิดทุกข์ มันเป็นเหตุที่ใจของเราเข้าไปยึด ถ้าถอนออกมารู้เท่า กายเป็นกาย เวทนาเป็นเวทนา จิตเป็นจิต ตัวผู้รู้กับเวทนาไม่ใช่อันเดียวกัน ท่านให้มาปฏิบัติให้รู้ ให้จิตใจถอนออกมา ถ้ารู้อย่างนี้แล้ว เมื่อถอนออกจากกาย เมื่อรู้เท่ากายแล้ว รู้เท่าเวทนา รู้เท่าสัญญา สังขาร เข้าไปปรุงจิตใจไม่ได้ เพราะจิตใจมันรู้มันเห็น รู้เท่า รู้ทัน รู้ถึงแล้ว มันก็ไม่ได้ตาย ถ้าไม่ตายมันก็ไม่กลัวตาย

เวลาเราไปปฏิบัติอย่าไปกลัวตาย ถึงยังไงก็ไม่ได้ตาย แต่เรากลัวตาย

เรื่องกลัวตายอุปาทานความยึดมั่นถือมั่น ตัวนี้ล่ะมันแก้ยาก ทำไมถึงแก้ยากถึงสอนยาก เพราะอุปาทานความยึด ยึดมานาน ถือมานาน มันเลยกลายเป็นพลัง ถือมาตั้งต้นตั้งแต่เป็นหมัด เป็นเล็น เป็นมดดำ มดแดง เป็นสัตว์น้ำ เป็นสัตว์บก อุปาทานความยึดมั่นถือมั่นสมบัติอันเก่า ดิน น้ำ ไฟ ลม นี่ล่ะ ถือมานาน มันถึงแก้ยาก ถึงถอนได้ยาก

ถึงยากก็ไม่เหลือวิสัย เอาศีลอันเดิมนี่ล่ะ เอาธรรมอันเดิมนี่ล่ะเข้าไปขัด เอาข้อวัตรปฏิบัติเข้าไปขัด เอาความขยัน

หมั่นเพียรเข้าไปขัด เข้าไปเกลา เข้าไปชำระ วันนี้ก็ทำ วันนั้นก็ทำไปๆ ชำระของเก่าที่มีอยู่แล้ว ของใหม่ไม่สร้างขึ้นมาเพิ่มใหม่คืออะไร กรรมชั่วบาปกรรมเวรไม่สร้างมาเพิ่มเติมอีก ไม่พอกพูนขึ้นไปอีก ล้างของเก่าออก ชำระของเก่า ล้างไปๆ ไม่สร้างขึ้นมาเพิ่มอีก มันก็หมดไปๆ จางไปๆ เหมือนกับผืนแผ่นดิน เวลาเราปลูกผลหมากรากไม้ ถ้าเราไม่ใส่ปุ๋ย ไม่ส่งเสริม จางไปๆ สุดท้ายก็ปลูกต้นไม้ไม่เกิด

อันนี้ก็เหมือนกัน ไม่ต้องสงสัยทำไป ให้รักษาไว้ แล้วก็เวลาปฏิบัติ อย่าไปสงสัยหนึ่ง อย่าไปดูถูกดูหมิ่นตัวเองหนึ่ง ว่าเรานี้บุญน้อยวาสนาน้อย ถึงทำไปปฏิบัติไปก็เป็นไปไม่ได้ รู้ไม่ได้ เห็นไม่ได้ ไม่เป็นอย่างนั้น ทำไปเถอะรับรองได้รับผลแน่นอน

อะไรก็ช่างมัน มันเกิดขึ้น ปัญหาที่เกิดขึ้นมา อุปสรรคที่เกิดขึ้น มันเกิดได้ มันดับได้ อะไรเกิดขึ้นให้เราขบคิดให้เราพิจารณา ต่อสู้กับมันให้ผ่าน มันเกิดได้ มันดับได้

เพราะฉะนั้นถึงว่าที่เราได้ออกมาอย่างนี้ ได้มาปฏิบัติอย่างนี้ อย่าให้กลับคืน คืนไปก็ไม่พ้นตายเหมือนเดิมล่ะ ถ้าเราปฏิบัติ พ้น พ้นแน่นอน ถ้าไม่พ้นชาตินี้ ก็ต่อชาติหน้าอีก ชาติหน้ายังไม่พ้นก็ต่อไปอีกไม่ต้องถอยหลัง เดินหน้า

การเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย การสร้างโลกเจ้าของสร้างมานานแล้ว หลายชาติหลายภพ เป็นหมื่นๆ เป็นแสนๆ นับไม่ได้ เป็นล้านๆ เป็นโกฏิๆ ล้านหมาก็มี ล้านหมูก็มี ล้านเป็ด ล้านไก่ก็มี ล้านวัว ล้านควายก็มี ล้านปู ล้านปลาก็มี ล้านมดก็มี ล้านแมลงก็มี เพราะมันเกิดท่องเที่ยวอยู่ในวัฏสงสารมากมายก่ายกอง แต่เราจำไม่ได้เฉยๆ ถ้าจำได้มันจะเบื่ออยู่ สัญญาความจำมันจำไม่ได้

เพราะฉะนั้นถึงว่าเมื่อเรารู้เนื้อรู้ตัว รีบกระทำบำเพ็ญทำให้มากๆ ที่ว่ามากให้เป็นผู้มีสติระลึกรู้ เราทำอะไรให้รู้ทุกขณะจิต

ท่านอาจารย์วิไลย์ ถ้ำพญาช้างเผือก ท่านเล่าประวัติการปฏิบัติของท่านให้พวกญาติโยมฟัง ท่านไปอยู่ถ้ำกลองเพล บริกรรมพุทโธๆ เอาพุทโธอย่างเดียวไม่ยุ่งเกี่ยวกับใคร ให้ต่อๆ กัน ต่อกันๆ ให้ถี่ยิบเลย ได้ประมาณสัก ๑๕ วันเท่านั้น แล้วไปเดินลงภูเขาจากถ้ำกลองเพลไปบิณฑบาตบ้านห้วยเดื่อ ทางเป็นทางคน ก้อนหินโขดหินขรุขระตามทาง พอจิตสงบเป็นสมาธิแล้ว มันวางพุทโธนิ่ง เหลือแต่รู้อย่างเดียว ท่านก็กำหนดไป จิตหยุดทำงาน จิตหยุดบริกรรม แทนที่เท้าจะไปสะดุดกับโขดหินกับตออยู่ตามถนนหนทางไม่มี ท่านก็อัศจรรย์เหมือนกัน เดินไปเท้าไม่โดนก้อนหินโขดหิน ไม่โดนขวากโดนหนาม ช่วงจิตสงบ เร่งเข้าๆ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอะไรเลย เอาแต่พุทโธอย่างเดียว พอเสร็จแล้วจิตเป็นสมาธิแล้วมันบาง

พวกเราก็เหมือนกัน ผู้ที่เคยสงบแล้วก็รักษา หรือสงบได้หลักได้เกณฑ์จริงๆ แล้ว ท่านให้ค้นให้พิจารณาร่างกายนี่ล่ะ ร่างกายมาจากที่ไหน จะไปที่ไหน คืออะไรอยู่ในร่างกายนี้ มีอะไรบ้างอยู่ในนี้ ค้นคว้าพิจารณาให้แตก ให้จิตใจรู้ ให้จิตใจเห็น จริงๆ แล้วมันก็ไม่มีอะไรเลย ที่นั่งที่มองเห็นด้วยตานี่ก้อนดิน

สรุปแล้วเมื่อย่นให้มันน้อยเข้ามา ก็มีดินเมล็ดเดียว ที่มองเห็นด้วยตา เราหลงดิน ไปยึดดิน ยึดน้ำ ยึดไฟ ยึดลม จิตใจเราก็เลยกลายเป็นดิน กลายเป็นน้ำ กลายเป็นไฟ กลายเป็นลม ไม่รู้เนื้อรู้ตัว มายึดมาถือล่ะทีนี้ อุปาทาน ความยึดมั่นถือมั่นในกายมันนาน ต้องแก้มัน แก้ความหลง

เอาล่ะให้พากันตั้งใจปฏิบัติ เข้าไปถึงในป่าในเขารักษามันดีที่สุดแล้ว พระพุทธเจ้าท่านออกแรกๆ กุฏิวิหารก็ไม่มี ท่านก็อยู่ร่มไม้ บาตรก็ยังไม่มี ไปตัดคอหม้อออก อุ้มหม้อไปขอทานขนาดเป็นกษัตริย์ ใครทำได้เหมือนพระพุทธเจ้าไม่มี พอเป็นขอทาน เขาใส่อะไรให้ก็ฉันอันนั้น กุฏิก็ไม่มี ไปอยู่ร่มไม้ ไปอยู่กับเงื้อมผา ไปอยู่เรือนร้างก่อน ทนทุกข์ทรมานอยู่ตั้ง ๖ ปี จึงได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า ไปทรมานจนนับกระดูกซี่โครงได้หมดทุกซี่ ถึงขนาดนั้น สลบไสลไปไม่ใช่ธรรมดา เป็นทุกข์

สรุปแล้วการปฏิบัติ ให้มันเห็นทุกข์ ถ้าไม่เห็นทุกข์ ก็ไม่เห็นสุข ก็ไม่เห็นจน ในเมื่อทุกข์มากๆ หาทางออกไม่ได้ ท่านให้ดู ดูจนไม่เห็นทุกข์ ตัวทุกข์จริงๆ คืออะไร มีตนมีตัวไหม หน้าตาเป็นอย่างใดให้มันรู้ เมื่อเข้าไปถึงความจริงมันไม่มีซิ เมื่อสุดท้ายถ้าจิตมันบาง ถ้าจิตมันรู้ คือดวงรู้ คือดวงใจ เวทนาก็คือเวทนา จิตก็คือจิต มันแยกออกจากกันแล้ว มันไม่มี หน้าตามันก็ไม่มีอีก ตัวเวทนาก็เป็นนามธรรม จิตใจของเราก็เป็นนามธรรม ที่เป็นรูปร่างคือธาตุดิน ที่มองเห็นด้วยตาคือธาตุดิน ธาตุน้ำ เลยนี้เข้าไปไม่มี เวทนาก็ไม่มีตัวตน สัญญาก็ไม่มีตัวตน สังขารก็ไม่มีตัวตนอีก วิญญาณก็ไม่มีตัวตนอีก คือความรู้ เวทนาคือความสุขความทุกข์ เย็นร้อนอ่อนแข็ง ไม่มีตัวตน แต่ก็เข้าไปยึด ตัวทุกข์อะไรมันทุกข์ ตัวทุกข์ก็ทุกข์อยู่กับจิตใจหลงเข้าไปยึด เข้าไปรองรับ ร่างกายเขาไม่รู้อิโหน่อิเหน่อะไรเลย เจ็บปวดรวดร้าวเขาก็ไม่รู้ สุขเขาก็ไม่รู้ ทุกข์เขาก็ไม่รู้ เย็นร้อนอ่อนแข็งเขาก็ไม่รู้ ถามเขาก็ได้ *“ขาๆๆ มึงร้อนใช่ไหม มึงเจ็บปวดรวดร้าวใช่ไหม”* มันไม่ให้คำตอบ ใครเป็นผู้รู้ ใครเป็นผู้เห็น ใครเป็นผู้สมมติขึ้นมา นั่นเราเองเป็นผู้สมมติขึ้นมา เมื่อสมมติขึ้นมาเรียก แล้วก็มายึดมาหลงอีก แล้วก็มาถืออีก นั่น มันก็เลยเป็นทุกข์

สรุปว่าให้มันทุกข์มากๆ เหมือนกับเมื่อวานเททองหล่อพระพุทธรูป เอาให้มันทุกข์ ให้มันเจ็บปวดรวดร้าว ให้เหมือนกับเททอง เขาเอาทองเป็นแท่งๆ มา เขาก็เอาใส่เบ้า เอาเผาไฟจนทองละลายเป็นน้ำ เพื่อจะเทน้ำทองลงใส่เบ้าจนเป็น

องค์พระพุทธรูปขึ้นมา องค์พระพุทธเจ้าขึ้นมา อันนี้ก็เหมือนกันล่ะ ถ้าไม่เป็นน้ำเทไม่ลง มันค้าง เอาจนเป็นน้ำ ให้มันเลยตาย ลองให้เห็น ให้จิตใจมันรู้มันเห็น มันจะตายจริงไหม อย่าไปกลัวตาย สละตายทิ้ง เอาอย่างอาจารย์เสถียรเป็นตัวอย่าง เอาอย่างอุกฤษณ์

นั่นล่ะให้พากันรักษาข้อวัตรปฏิบัติ ข้อวัตรมี ถ้าเราอยู่ในอาวาส ศาลาการเปรียญนี่วัตรหนึ่ง กุฏิของตัวเองนี่วัตรหนึ่ง เว็จกุฎีวัตรหนึ่ง ต้องทำความสะอาดขัดเกลากุฏิของเรา เครื่องใช้ของสอยเป็นข้อวัตรใช่ไหมล่ะ รักษาข้อวัตรพวกนี้

การขบฉันธุดงควัตรนี่นะ ลองดูก็ได้ ถ้าเราไม่เคยฉัน เคยรักษามาตลอด ไปทำผิดเท่านั้นล่ะมันจะบอกขึ้นมาเลย มันจะบอกตรงไหน ห้องน้ำนี่ล่ะมันจะเหม็นขึ้นมาเลย ทั้งเหม็นกุ่ยเหม็นคาวขึ้นมาเลย ศักดิ์สิทธิ์นะ อย่าว่าไม่ศักดิ์สิทธิ์ ถ้าเราเคยปฏิบัติมา ขนาดห้องน้ำปล่อยไม่มีหัวส้วมแบบนี้ ที่ไปขุดแล้วก็ไปถ่ายเลยแบบโบราณของเราที่ไปทำอยู่ในป่าในเขา ถ้าไม่ทำผิดมันจะไม่เหม็น ถ้าไปทำผิดมันจะเหม็นขึ้นมา วันหนึ่งไปสำนักปฏิบัติ ตอนเช้าเราเดินไป เหม็นห้องน้ำ รู้สึกว่าเหม็นคลุ้งบริเวณวัดเลย เราทายได้เลยห้องน้ำเหม็นแบบนี้ คนทำผิดข้อวัตร

ให้พากันรักษาข้อวัตรปฏิบัติให้คงเส้นคงวาอย่างที่ครูบาอาจารย์แนะนำพร่ำสอนเรามา รักษาไว้ ต่อไปเราก็จะ

ได้เป็นครูเป็นอาจารย์ต่อไปข้างหน้า ผู้ใดที่ท่องจำปาฏิโมกข์ยังไม่ได้ ก็ท่องจำให้ได้

อีกอันหนึ่ง อย่าเพิ่งไปลงมือสร้าง ให้เราไปสร้างภายในของเราให้ดีก่อน ถ้าเรายังไม่แน่ใจเราอย่าไปสร้าง ทำไปพอหลบฟ้าหลบฝนได้ พอปฏิบัติไปได้ก่อน อย่าเพิ่งไปคลุกคลีกับการก่อสร้างของภายนอก สร้างของภายในก่อน สร้างงานของเราก่อน ทำงานของเราให้เข้าร่องเข้ารอยก่อน ที่อุปัชฌาย์สอนเราบอกเรา กรรมฐาน ๕ เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ งานตัวนี้ให้มันรู้ก่อน ถ้าเราสร้างของภายนอก มันดึงจิตดึงใจของเราออกไปข้างนอก

เร็วๆ นี้ก่อนจะมา ได้ข่าวอีกแล้ว รูปหนึ่งอยู่ทางอุบลทางศรีสะเกษ มันจะไปแล้ว มันหลงสร้าง มันจะออกเลยล่ะนั่น มันเสีย ทำมานานเสียดาย หลงไปตามเขา ผู้ที่ปฏิบัติก็ปฏิบัติเอาบุญจริงๆ บุญก็เป็นตนเป็นตัวจริงๆ ให้สังวรระวังรักษา แรกๆ ไม่เป็นอะไรหรอก ต่อไปมันเสี้ยมเข้าๆ เวลาจางไปๆ ไม่รู้เนื้อรู้ตัว มันเป็นไปได้ ไม่มีครูบาอาจารย์อยู่ใกล้ไม่มีใครเตือน มันเป็นไปได้

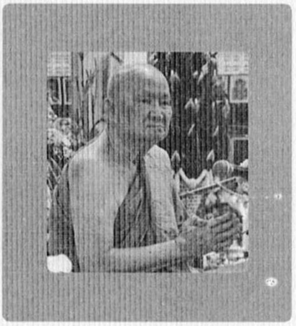
กับอันหนึ่งเด้อ โทรศัพท์ติดต่อกับผู้หญิงคุยกัน ระวังให้ดีตายไม่รู้เนื้อรู้ตัว ระวังให้ดี อย่าเพิ่งไปต่อมัน มันไม่ตายเอาแค่พอประทังชีวิตไปวันๆ พอได้มีชีวิตความเป็นอยู่ในการทำข้อวัตรปฏิบัติ เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา พอปฏิบัติเอาได้

อย่าเพิ่งไปอยากดงอยากดัง อยากเป็นใหญ่เป็นโตไป มันจะเป็นไปเองของมัน เดี๋ยวถ้าเราไม่รู้มันจะตาย เดี๋ยวเขาจะดึงลงไป

เอาล่ะ

ยุให้รำๆ
ตำให้รั่ว
ยั่วให้แตก

แยกให้ออก

หลวงปู่ท่อน ญาณธโร

วัดป่าศรีอภัยวัน

ต.นาอ้อ อ.เมือง จ.เลย

๓ สิงหาคม ๒๕๕๑

"ไม่ให้ตั้งหลักตั้งลำอะไรเลย มาก็จะให้เทศน์เลย ทำอย่างไรหนอ ครูบาอาจารย์เคยเตือนว่า สุสฺสูสํ ลภเต ปญฺญํ ถ้าฟังด้วยดี เข้าอกเข้าใจ ย่อมได้ปัญญา ถ้าไม่ได้ยินไม่ได้ฟังก็เรียกว่าโง่ต่อไป ความเฉลียวฉลาดจะเกิดขึ้นก็เพราะการได้ยินได้ฟังนั่นเอง ว่าอย่างนี้ ไม่ได้เป็นนักเทศน์อะไรหรอก เขาสมมติให้เป็นหลายอยู่ แต่สมมตินั้นติดมาเรื่อยๆ ไม่ได้ปฏิเสธ หลีกไม่พ้น หลีกไม่ได้ ชนแหลกเลย เขาให้เทศน์ก็เทศน์"

วันนี้ก็เหมือนกัน อาจารย์สาครมัดศอกเรา ตีเลย ไม่รู้ว่ามีพิธีรีตองอะไรมา ให้เทศน์ตั้งแต่ ๒ ทุ่ม จะเอาอะไรมาหนอ ในพระสูตรก็มี ในพระปรมัตถ์ก็มี หลายอย่างอยู่ที่จำได้บ้างจำไม่ได้บ้าง ที่จะเป็นคติแก่ศรัทธาญาติโยมทั้งหลาย

การปฏิบัติธรรมเป็นกลยุทธ์อันหนึ่งเหมือนกัน สำหรับสู้รบกับกิเลส ทางศาสนาไม่ได้ไปสู้รบกับใคร ไม่ได้ไปเดินขบวนกับใคร เราจะต้องสู้กันด้วยข้อวัตรปฏิบัติ

พวกนักฟังเทศน์ทั้งหลาย ในพระธรรมวินัยท่านก็บัญญัติไว้เยอะแยะ มากมายเหลือเกิน ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ จะรวบรัดเอาใจความทั้งหลายทั้งปวงมาอธิบาย ก็ไม่สามารถ เพราะมันมากเกินไป ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ เป็นพระสูตรบ้าง เป็นพระวินัยบ้าง เป็นพระปรมัตถ์บ้าง มากมาย แต่ว่าท่านว่าไว้มากๆ ก็เรื่องของคนทั้งนั้น ไม่ใช่เรื่องของอย่างอื่น สัตว์อื่น เรื่องของมนุษย์ทั้งนั้น

มนุษย์ทำดีก็เป็นบุญเป็นกุศลสำหรับมนุษย์เอง มนุษย์ทำชั่วก็เป็นบาปเป็นอกุศลแก่มนุษย์เอง เศร้าหมอง ความเศร้าหมองเป็นบาป จิตใจผ่องใสเป็นบุญ

กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา อพฺยากตา ธมฺมา ว่าไว้ในพระสูตร ถ้าท่านสวดอยู่เรื่อยๆ ที่จริงมันกินใจมนุษย์ บาปทั้งหลายกัดกินใจมนุษย์ “ร้อนกว่าไฟ ใสกว่าแก้ว” มันร้อนกว่าไฟ แต่เวลาใส มันใสกว่าแก้วทั้งหลาย ไม่มีฟันกัดกินคน กัดกินหัวใจคนให้กร่อนไปให้หมดไปได้คือกิเลสทั้งหลาย กามทั้งหลายก็เป็นไฟอันหนึ่ง **ราคคฺคินา** ราคะเป็นไฟ **โทสคฺคินา** ความโกรธเป็นไฟ **โมหคฺคินา** ความหลงเป็นไฟ

ความโลภ ความโกรธ ความหลง เป็นไฟทั้งนั้น มันไม่ได้กินไม้กินเหล็กอะไรหรอก มันกินหัวใจคนให้กร่อนไป เหมือนสนิมเกิดจากเหล็ก แต่ก็กินเหล็กให้หมดไป ถ้าทิ้งไว้

นานๆ แช่ไว้ในขี้โคลนขี้ตมไว้นานๆ ถ้าหลายๆ ปีไป ๙ ปี ๑๐ ปี หรือว่าเป็นร้อยปี เหล็กนั้นจะไม่มีคุณภาพของเหล็กเลย เพราะว่าสนิมมันกัดกิน กินได้จริงๆ กินใจคนได้จริงๆ ราคะ โทสะ โมหะ เป็นไฟกัดกินคน ไม่มีฟัน แต่มันกัดกินคน

เพราะฉะนั้น ผู้ปฏิบัติธรรมทั้งหลายซึ่งไม่รู้เท่าทันมัน ไม่ให้ความโลภมาเป็นหัวหน้าใจ ไม่ให้ความโกรธมาเป็นหัวหน้าใจ ไม่ให้ความหลงมาเป็นหัวหน้าใจ พอเป็นหัวหน้าใจแล้ว มันดึงคนให้เข้าสู่ทางรก แล้วมันก็กัดกินใจคน กลายเป็นคนโหดร้ายขึ้นมาได้ เพราะความโลภ ความโกรธ ความหลงนี่เอง ก็มีให้เห็นอยู่ มันยุให้รำ มันตำให้รั่ว มันยั่วให้แตก มันแยกให้ออก สามีภรรยารักกันขนาดไหน มันก็แยกออกจากกันได้ เพราะว่าความโกรธ ความอาฆาตมาดร้าย พอมันเกิดขึ้นก็กินใจ ทำให้ใจกร่อนไป ผุพังไปได้

เพราะฉะนั้น ครูบาอาจารย์ท่านสอน ลูกศิษย์ทั้งหลายเวลาบวชมาใหม่ๆ ท่านให้โอวาทหรืออนุศาสน์ทั้งหลายบทท้ายๆ บอกว่า อธิศีล อธิจิต อธิปัญญา ทั้ง ๓ อย่างนี้ที่จะตัดความสงสัยของโลกได้

อธิศีลสิกฺขา สิกฺขิตพฺพา ลูกหลานเอ๋ย รักษาศีลให้ยิ่ง อย่าหย่อน อย่าให้ขาด อย่าให้ด่าง อย่าให้พร้อยได้ ทำศีลของตัวให้บริสุทธิ์ผุดผ่อง รักษาศีล ศีลเราก็รู้กันอยู่แล้ว ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ไม่ลักฉกตกฉ้อผู้ใดเลย ไม่ฉ้อไม่โกงใครเลย

ไม่โลภโมโทสันเอาสิ่งของๆ ผู้อื่น ไม่ประพฤติในกาม นอกจากธรรมวินัยไป ให้ยินดีเฉพาะสามีภรรยาตัวเองเท่านั้น ไม่โลภโมโทสัน ไปล่วงเกินในสิทธิเสรีของคนผู้อื่น ลูกเมียเขาหรือลูกผัวเขาอย่าไปแหยมเลย มันผิดศีล ถ้าตั้งอยู่ในศีลที่บริสุทธิ์ผุดผ่องแล้ว อันนี้ละเป็นหนทางให้เกิดปัญญาขึ้นมาได้

อธิจิตฺตสิกฺขา สิกฺขิตพฺพา ยิ่งศึกษาศีล ยิ่งเคารพ ยิ่งศึกษาเรื่องจิต ยิ่งเคารพ อย่าไปทำเหลาะๆ แหละๆ ถ้าทำเหลาะๆ แหละๆ จิตไม่ยิ่ง มันหย่อนไป มันยานไป มันไม่ได้ผล

อธิปญฺญาสิกขา สิกฺขิตพฺพา ข้อสุดท้าย ไตรสิกขา ๓ ข้อนี้สำคัญ เราจะเชื่ออะไร เราต้องใช้ดุลยพินิจคิดให้ละเอียดก่อน จึงค่อยเชื่อ มีเหตุมีผล อย่าไปหลงงมงายตามคำเชิญชวนต่างๆ เป็นอันขาด ใช้ดุลยพินิจคิดให้ละเอียดเสียก่อน ย้ำให้ถี่ๆ หวีให้เที่ยงๆ ถ้าทำไม่ดี ทำไม่เที่ยงมันจะยุ่ง หลวงปู่ท่านบอกไว้หลายองค์ หลวงปู่ที่นั่งอยู่ข้างหลังท่านว่าอย่างนี้ "ถ้าเฮ็ดบ่ดี หวีบ่เที่ยง มันจะยุ่งเมื่อรุ่นเด้อ" นี่ละปัญญา ใช้ปัญญา

อธิสีลสิกฺขา อธิจิตฺตสิกฺขา อธิปญฺญาสิกฺขา สิกฺขิตพฺพา ให้มันยิ่งทุกอย่าง ศีลก็ยิ่ง จิตก็ให้ยิ่ง อย่าให้วอกแวก อย่าให้คลอนแคลน ตั้งใจมั่นอย่างเดียว ไม่ได้หวั่นไหวตามโลกธรรมทั้งหลายเลย เรื่องโลกธรรมเป็นธรรมดาของโลกเขาอยู่อย่างนั้น มียินร้าย มียินดี มีดีใจ มีเสียใจ มีร้องไห้ มีหัวเราะ มันยุ

ให้รำ มันตำให้รั่ว มันยุให้แตก มันแยกให้ออก อยู่อย่างนั้น เขาเป็นอย่างนั้น มีหน้าที่ของเขา

แต่ว่าผู้ภาวนาต้องยึดมั่นถือมั่นจริงๆ บริกรรมว่า **"พุทโธ"** เวลานั่งสมาธิภาวนา อย่าไปฟังคำยุให้รำตำให้รั่วทั้งหลาย เอา **"พุท"** หายใจเข้า เอา **"โธ"** หายใจออก ระลึกได้อยู่แค่นี้ ใจจะสงบลงไปเอง ไม่ปรุงไม่แต่ง ไม่ฟุ้งไม่ซ่าน ไม่ส่งส่าย ไปตามสัญญาอารมณ์ใดๆ ทั้งนั้น อยู่กับ ๒ อารมณ์นี้เสียก่อน แล้วตัวปัญญาจะเกิดขึ้นมาเอง

ตัวปัญญาคือแสงสว่างของใจ รู้เรื่องอันนี้เป็นบาป อันนี้เป็นบุญ ทำให้ใจเศร้าหมอง นี่จึงมีข้อเปรียบเทียบว่า สนิมเกิดขึ้นที่เหล็ก กัดกินเหล็กจนหมดไป เหล็กใหญ่ขนาดไหน เป็นมีด เป็นขวาน เป็นเคียว เป็นอะไรที่ทำด้วยเหล็กทั้งหลาย เกิดจากอันนั้นละสนิมทั้งหลาย ถ้าไม่เช็ดไม่ล้าง ทำอะไร ก็ไม่ระมัดระวัง ปาดของเปรี้ยวของเค็มเข้า ปล่อยไว้ให้เกรอะกรังอยู่อย่างนั้น ของเปรี้ยวของเค็มนั่นล่ะเกาะ ทีแรก ก่อให้เกิดสนิมขึ้นมา เห็นได้ชัด เป็นปีๆ ก็ไม่เคยฝน ไม่เคยลับมันเลย

ทีนี้จะเป็นอย่างไร เมื่อเป็นเช่นนั้น จะหมดคุณภาพของมีดของเหล็กไปได้หรือเปล่า มันกินเอาจนหมด ถ้าทำด้วยเหล็ก กระโถนนี่ก็ทำด้วยเหล็กเหมือนกัน แต่ต้องเอาอะไรมาเคลือบไว้ กันสนิมไว้ เผื่อจะถูกของเปรี้ยวของเค็ม

ของเผ็ด มันมีแร่ธาตุต่างๆ มาเป็นศัตรูกับเหล็ก มันก็เกิดกับเหล็กอันนี้ ที่ทำมาเป็นภาชนะ เป็นถ้วย เป็นจาน เป็นอะไรก็ดี

ถ้าสิ่งเคลือบกะเทาะไป กะเทาะออก มันก็กัดกินอันนั้นที่กะเทาะออก พอถูกของเผ็ดของเค็มออกไปเกาะอยู่ที่นั่นเกิดเป็นขี้สนิมขึ้นมา ไม่นานปีเท่าไร จะทะลุ เป็นหม้อก็ทะลุได้ หม้ออะไรที่ทำด้วยโลหะต่างๆ ก็ทะลุลงไปได้เหมือนกัน ต้องซ่อมใหม่ ต้องเข้าโรงหล่อใหม่ ทำใหม่อยู่อย่างนั้น

ใจของเราไม่ใช่เหล็ก ไม่ใช่ของอะไร เป็นของอ่อนไหวไปตามสัญญาอารมณ์ทุกอย่างได้ อารมณ์ใดที่มายั่วให้โกรธก็เกิดขึ้นมาที่ใจ อารมณ์อะไรมายั่วให้เกิดราคะ เกิดโทสะ เกิดโมหะ มันยั่ว มันยุให้รำตำรั่วยั่วให้แตกแยกให้ออก เขามีหน้าที่อย่างนั้น สำหรับขี้สนิมทั้งหลาย มากินใจเราก็เหมือนกัน ถ้าราคะเกิดขึ้นมาจะว่าอย่างไร ราคะ โทสะ เกิดขึ้นมาจะเอาอะไรมาแก้

เพราะฉะนั้น ฝ่ายกรรมฐานท่านจึงสอนหนักสอนหนา สอนให้พิจารณาอสุภกรรมฐานให้มากๆ ของสกปรกมันเป็นของเน่า เป็นของเปื่อย เป็นของแตก เป็นของหัก แล้วถ้าปล่อยไว้เกรอะกรัง ก็เป็นของเหม็นอีกด้วย ไม่ใช่ของหอม ทั้งเหม็นสาบ เหม็นคาว แล้วถ้ามีแร่ธาตุที่มาปนเปื้อนกัน ที่เค็มๆ บ้างที่เปรี้ยวๆ บ้าง อะไรบ้าง มาเกาะเข้าไป เกิดขี้สนิมเกรอะกรังขึ้นมา ไม่นานก็ทะลุเหมือนกัน

ตัวราคะ โทสะ โมหะ อันนี้ เกิดขึ้นมาใหม่ๆ มันก็หวานซึ้งตรึงใจเหลือเกิน ถ้าเกิดว่าทะเลาะกันขึ้นมา ไม่มีความอด ไม่มีความทน จะเป็นอย่างไร แตกร้าวกันหลายครอบครัวแล้ว แตกกันออก แยกกันไป อยู่ไม่ติดกันเลย มีอยู่ทุกโรงทุกศาล ถูกสอบถูกสวน เรื่องผัวเรื่องเมียทะเลาะกัน เรื่องลูกเรื่องเต้า เรื่องพ่อเรื่องแม่ทะเลาะกัน มีทุกโรงทุกศาล เป็นถ้อยเป็นความเต็มอยู่ทุกโรงทุกศาล ถ้าเจ้าหน้าที่เขาตะล่อมกล่อมเกลาให้กลมเกลียวกันให้สามัคคีกัน ก็ได้เป็นชั่วขณะ

ต่อไปต่อมาก็เกิดพิษร้ายขึ้นมาอีก ทะเลาะกันอีก มันเกิดจากเสียง เกิดจากรูป เกิดจากกลิ่น จากรสที่แสดงออกมา มันไม่ได้แสดงหวานซึ้งตลอดไป มันต้องกระทบกันธรรมดา ผู้หญิงพูดมาก ทำไม่ถูกใจเขาก็อาจจะพูดไม่ค่อยไพเราะเสนาะโสตเท่าไรนัก ออกเสียงไม่ดีขึ้นมา เสียงร้าย กิริยาท่าทางที่เขาไม่พอใจ เขาก็แสดงออกมาให้ฝ่ายตรงกันข้ามเกิดความไม่พอใจขึ้น เมื่อเกิดความไม่พอใจแล้ว ความอดไม่มี พูดไปตามอำนาจความโกรธ แสดงกิริยาท่าทางไปด้วยความโกรธ เป็นเหตุให้แตกร้าวสามัคคีกัน

นานไปแล้วเกิดสนิมเกรอะกรังขึ้นมากัดกินหัวใจ ทำให้ใจแป้ว ทำให้ใจเป็นแผล บางรายเป็นโรคหัวใจ รักษาไม่หาย หัวใจโตบ้าง หัวใจรั่วบ้าง หัวใจเป็นแผลบ้าง มันกัดกินคนขนาดนี้ ราคะ โทสะ โมหะ กัดกินคนอย่างนี้ มานะทิฏฐิผสมผสานกันเข้ามา มันยุให้รำ ตำให้รั่ว ยั่วให้แตก แยกให้ออก

สามีภรรยาก็หนีออกจากกันไป ปล่อยให้ฝ่ายภรรยารับผิดชอบลูกก็มี บางทีภรรยาหนีตามผู้อื่นไป ปล่อยลูกให้พ่อรับผิดชอบต่อไปอย่างนี้ก็มี มันยุให้รำ มันตำให้รั่ว มันยั่วให้แตก มันแยกให้ออก

มันไม่ใช่เป็นของดี มันเกิดมาทีหลัง มันมาชิงบัลลังก์ก็ว่าได้ ชิงอำนาจ ความรักก็จืดจาง แล้วก็มีความอิจฉาริษยาพยาบาท อาฆาต จองเวรจองกรรมกัน ไม่ยอมแพ้กันง่ายๆ ขึ้นถึงโรงถึงศาล เป็นถ้อยเป็นความกัน ให้ศาลตัดสินความให้อย่างนี้ก็มี

แท้ที่จริงแล้วง่ายนิดเดียว ครูบาอาจารย์ท่านสอนง่ายนิดเดียว ไม่ต้องไปถึงโรงถึงศาล เราพิจารณาเหตุผลด้วยปัญญา เหตุเกิดขึ้นมาอย่างนี้ เกิดขึ้นเพราะอะไร เขาถึงผิดใจอย่างขนาดหนัก เราพิจารณาเอาเอง เราเป็นอย่างนี้ทำให้เขาผิดใจ ผิดใจก็ผูกอาฆาตพยาบาท จองเวรจองกรรมกันต่อไปไม่รู้จักสิ้นจักจบ

เพราะฉะนั้น พระพุทธเจ้าของเราท่านเป็นตัวอย่างให้พุทธบริษัทได้พิจารณา ท่านเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในวัฏสงสารนับอนันตชาติ นับชาตินับภพไม่ได้ เคยเป็นอะไรต่ออะไร ตั้งแต่เคยเป็นโพธิสัตว์มา เป็นพระเวสสันดรเป็นที่สุดท้าย “เต ชะ สุ เน มะ ภู จะ นา วิ เว”

"เต" หมายถึงท่านเคยเป็นเตมีย์ใบ้มาแล้ว ยอมตัวไปเกิด แล้วก็เห็นเขาประหัตประหารกัน ถ้าเราได้เป็นใหญ่เป็นโตมาแล้ว เราก็อย่าได้ลงโทษคนอย่างนี้เลย ลงโทษเขาสั่งให้ประหัตประหารกันอย่างนี้ ฆ่าตีกันอย่างนี้ หลงอาชญากรรมต่างๆ ทั้งหลาย เพราะฉะนั้น เราอย่าได้เป็นใหญ่เลย ถ้าเป็นใหญ่มาแล้วก็จะได้ทำงานอย่างนี้ ทำงานข้าราชการแทนพระบิดา ได้เป็นใหญ่เป็นโตก็จะได้สั่งให้ลงโทษคนโน้นคนนี้อย่างนี้เลยหนอ

ท่านก็เลยไม่พูดอะไรเลย กลายเป็นใบ้ขึ้นมา รู้ตัวเองแล้วก็ทำตัวเป็นใบ้ ถ้าเราฉลาดอยู่ เขาจะให้เราเป็นใหญ่เป็นโต ว่าความต่างๆ ตัดสินความต่างๆ เหมือนพระบิดาทำอยู่ แล้วเป็นบาปเป็นกรรมติดตามเราไปมากมาย สู้ว่าเราอดเสียไม่เป็นไรหรอก ไม่ต้องพูดไม่ต้องแสดงความฉลาดเฉลียวอะไร ไม่ต้องพูดอะไร เลยเป็นใบ้

พระเตมีย์ใบ้ ทำตัวเป็นใบ้ไม่มีปากอยู่ได้ตั้ง ๑๖ ปี เขาจะเอามดแดงมาเคาะใส่ ให้มันไต่กัดตรงโน้นตรงนี้ ก็อดเอา อดทุกข้อย่าง อดให้ได้ พระเตมีย์ท่านทำจนพระบิดาสั่งว่าให้เอาไปประหาร ถ้าอยู่อย่างนี้จะไม่ดี เอาไปประหารเสีย

"วันนี้เราจะได้พ้นจากอันนี้แล้วหนอ" ตั้งใจไม่พูดอยู่อย่างนั้น เขาจะประหารก็ประหารไม่เป็นไร

เขาก็เอาใส่รถสมัยก่อนออกไปนอกเมือง ไปขุดหลุมฝังทั้งเป็น เขาไปขุดหลุมอยู่โน่น เรานั่งอยู่ในรถคนเดียว ท่านก็มีความรู้ขึ้นมาเอง *"เราจะมีกำลังวังชาเดินได้เหมือนแต่ก่อนไหม"* ลองดู ออกจากรถม้ามายกรถม้านั้นขึ้นได้ ยกขึ้นยกลงได้สบาย ยังแข็งแรง แล้วก็เดินไปหาพวกที่ขุดหลุมอยู่นั้น

"พวกเจ้าทั้งหลายพากันทำอะไร"

คนขุดหลุมก็ตอบ *"ขุดหลุม"*

"ขุดหลุมทำไม"

"ขุดหลุมจะฝังพระลูกเจ้า พระเตมีย์ใบ้ ท่านสั่งมาให้ขุดหลุมฝัง หรือว่าประหารเสีย"

แต่ว่าคนที่ขุดหลุมอยู่ไม่มองคนที่มาถามว่ามาจากไหน พอไปดูแล้วก็ว่าพระลูกเจ้าเอง พระเตมีย์เองมายืนคุยกับเราอยู่นี่ เลยทิ้งจอบทิ้งเสียมมากราบพระเตมีย์

"พระเตมีย์คือเรานี่เอง เราอยากจะบวช เราถึงทำเช่นนั้น อยากจะหนีออกบวชจากกามโลกีย์ เราจึงได้ทำตนเป็นใบ้อย่างนี้ จริงไม่ได้เป็นใบ้ เป็นคนธรรมดาสามัญดีๆ สุขภาพก็แข็งแรง ยกรถก็ได้ ยกอะไรก็ได้ ทำอะไรก็ได้ เรามีเจตนาจะบวช"

"ท่านทั้งหลายอย่าได้ขุดหลุมเลย เตมีย์ท่านไม่ได้เป็นใบ้แล้ว ท่านจะบวช ให้เอาเรื่องเหล่านี้ไปกราบทูลพระบิดาด้วย จะหนีออกบวช ออกจากวัฏสงสารให้ได้"

พวกนั้นเก็บสิ่งเก็บของใส่รถ แล้วก็กลับบ้าน แล้วก็ฝากเครื่องทรง สังวาลย์ สายสร้อย มงกุฎ ส่งคืนเอาไป! จะไปบวชแล้ว เลยบวชในชาตินั้นเหมือนกัน

ประวัติของพระเตมีย์ท่านเอาจริงเอาจัง พระพุทธเจ้าของเราเอง แต่ก่อนท่านเสวยพระชาติเป็นเตมีย์

"ชะ" เป็นพระชนกก็เหมือนกัน ก็หาวิธีจะออกจากกามอยู่อย่างนั้น

"สุวรรณสาม" ก็เหมือนกัน พระอินทร์ส่งให้มาเกิดในพระฤาษีดาบส แล้ว ๒ พระฤาษีดาบสนั้นถูกงูเห่าเป่าตาตาบอดอยู่ในป่าในไพร ไปเกิดเสียเถอะ เพื่อจะได้ช่วยเหลือบิดามารดา บำเพ็ญบารมีให้เต็มที่ พระโพธิสัตว์อยู่ในเทวโลกเหมือนกันก็เห็นด้วย ไปเกิดก็ไม่เป็นไร เวลามาเกิด สามีภรรยาเป็นดาบสดาบสินี ผู้หญิงก็บวชเป็นชี ผู้ชายก็บวชเป็นพระดาบส ไม่เสพกามอะไรกันเลย เทวดามาบอก เพียงออกกลอุบายให้เอามือมาแตะสะดือ บุตรก็จะมาเกิดในที่นั้นด้วย ตั้งแต่วันนั้นก็มีท้องมีครรภ์ขึ้นมา จนท้องแก่ขึ้นมา

ท่านจะได้มาตาปิตุอุปถัมภ์อุปัฏฐากธรรมในครั้งนั้น ได้มาเกิด คลอดออกมาแล้วก็มีรูปร่างแข็งแรง มีอวัยวะครบถ้วนทุกอย่าง มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด เลี้ยงง่าย ช่วยพ่อช่วยแม่ตั้งแต่ยังน้อยอยู่ พอใหญ่โตขึ้นมา แม่จะไปอาบน้ำก็หาบแม่ไป หาบพ่อไป หาบพากันกับพ่อไปอาบน้ำ หาข้าวปลาอาหารอะไรๆ เป็นหน้าที่ของสุวรรณสามเหมือนกัน เป็นคนจัดหาให้ทุกสิ่งทุกอย่าง

แต่กระนั้นก็ยังมีภัยอยู่ มีภัยคือกบิลยักษ์ เป็นนายพรานป่า มาเห็นมนุษย์คนนี้ทำไมไปไหนมาไหน ถึงมีพวกกวางพวกเก้งพวกกระต่ายวิ่งกรูกันเป็นแถว เป็นมนุษย์หรือเป็นเทวดาหรือเป็นภูตผีปีศาจ ก็ลองเอาธนูลองยิงดู ยิงก็ถูกหัวใจทะลุล้มลง

“ท่านเป็นใครมาจากไหน ทำไมมายิงข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความผิดอะไรถึงมายิง ข้าพเจ้าเป็นผู้มาเลี้ยงดูบิดามารดาเป็นพระฤาษีดาบสอยู่ที่โน่น เราลงมาตักน้ำไปให้แม่อาบให้แม่กิน พ่ออาบพ่อกิน ทั้งสองบิดามารดา ขอให้บอกหน่อยท่านเป็นใครมาจากไหนเมืองไหน ถึงมายิงข้าพเจ้า ต้องการอะไร ถ้าเช่นนั้นข้าพเจ้าจะตายที่นี่ ขอให้ท่านจงไปเอาพ่อกับแม่ที่อยู่อาศรม ให้มาเห็นใจลูกชายสุดท้ายเสียก่อน”

กบิลยักษ์เป็นกษัตริย์ครองเมืองก็ไปจูงทั้ง ๒ องค์มา

"สุวรรณสามลูกแม่ สุวรรณสามลูกพ่อ ตั้งแต่เจ้าเกิดมาไม่ให้พ่อลำบากเลย ปฏิบัติพ่อ อุปัฏฐากพ่อมาเรื่อยๆ เพราะฉะนั้นด้วยความสัตย์ความจริงอันนี้ ขอให้ลูกศรจงถอนออกเถิด" ว่าแล้วก็ไปลูบๆ ลูกศรก็ถอนออกไปเอง

พอลูกศรถอนออกไปแล้ว แม่ก็อธิษฐานอีก

"สุวรรณสามลูกแม่ เจ้าเกิดมาแม่ไม่มีความลำบาก ช่วยแม่ให้ปลอดภัยมาโดยตลอด อันนี้เป็นความสัตย์ เป็นความจริง เจ้าไปไหนมาไหน มีสัตว์วิ่งกรูกันเป็นพรวน เป็นบริวารของเจ้า อันนี้เป็นความสัตย์ความจริง ด้วยความสัตย์ความจริงที่กล่าวนี้ ขอนัยน์ตาของพ่อกับแม่จงมองเห็นเสียเถิด อย่าได้ฝ้าฟางอย่างนี้เลย"

ตั้งสัตย์อธิษฐานกับลูก พ่อกับแม่ก็ตามองเห็นลูก

"ท่านเป็นใครมาจากไหน มายิงลูกของข้าพเจ้า"

กบิลยักษ์ก็ตอบ

"เป็นมหากษัตริย์อยู่เมืองกบิลยักษ์นี้เอง"

"ท่านเป็นถึงกษัตริย์ ท่านยังมาเบียดเบียนชีวิตสัตว์ในป่านี้ให้ได้รับความเดือดร้อน ท่านจะเอาอะไรไปสั่งสอน

ไพร่ฟ้าประชาชนของท่าน ท่านก็จะสร้างความพินาศให้กับประชาชน” พระฤาษีทั้งสองลืมตาได้ ลูกศรถอนออกแล้วเทศน์ให้ฟังด้วย

กบิลยักษ์กราบขอขมา ณ ที่นั้น *“ข้าพเจ้าทำผิด ข้าพเจ้าจะเลิกการเป็นนายพรานป่า ยิงนกตกปลา หรือว่าทรมานสัตว์อื่นตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป”* ว่าแล้วก็ทิ้งธนูลูกศรทั้งหลายหมด

กลับไปบ้านแล้วก็ไปประกาศให้ประชาชนในหมู่บ้านนั้นพากันรักษาศีล ๕ ให้ได้เคร่งครัด *“เราไปเจอผู้มีบุญมาแล้ว ผู้มีบุญสอนเราอย่างนี้ น่าอัศจรรย์จริง”*

ประชาชนทั้งหลายก็ว่า *“ถ้าไม่ตกเนื้อเบื่อปลา ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต แล้วจะได้อาหารอะไรกิน”*

ท่านก็บอกว่า *“ไม่ต้องห่วง ถ้าเรารักษาศีลได้ มันจะเกิดเป็นของทิพย์ขึ้น”*

เป็นอย่างว่านั้นเหมือนกัน ตั้งแต่บัดนั้นมา ผักนางทั้งหลายก็เกิดขึ้นมากมาย ผักหวาน ผักอะไรก็ไม่อดไม่อยากเต็มป่าเต็มดง ฤดูเห็ด เห็ดก็ออกเต็มป่าเต็มดง เห็ดอะไรกินได้ทั้งนั้น ไม้ขอนทั้งหลายเกิดขึ้นมา ให้เมืองนั้นได้กินของทิพย์ทั้งบ้านทั้งเมืองเลยตั้งแต่นั้นมา อันนี้เรื่องสุวรรณสามมาใช้ชาติ

เกิดเป็น "เนมิราช" อีกก็ได้ช่วยชาติช่วยบ้านเมืองเหมือนกัน เป็นนักบวชเหมือน เป็น "มโหสถ" ก็แสดงมิจฉาทิฏฐิได้ดีมาก ได้ช่วยมนุษย์ได้เป็นคนดี เกิดเป็น "ภูริทัต" ก็มีแต่ดีๆ ทั้งนั้น มีจำศีลภาวนาทั้งนั้น เป็น "จันทกุมาร" ก็ได้ช่วยประชาชนทั้งหลาย "วิธูรบัณฑิต" ก็ได้ช่วยประชาชนทั้งหลาย ให้พ้นจากทุรกันดารมากมาย

เกิดเป็น "เวสสันดร" ก็ให้ทานทุกอย่างเพื่อจุนเจือประชาชนนั่นเอง เขาลำบากที่ไหนๆ ก็ให้ทานเขาไป ออกตั้งโรงทานจริงๆ บริจาคทานในที่สุด ทานช้าง ทานม้า ทานราชรถ ทานหมดทุกอย่าง

เพราะฉะนั้น พระเจ้าสญชัยจึงถูกเขามาเดินขบวนว่า ลูกของพระองค์เป็นอะไรไปแล้ว เอาทรัพย์สมบัติของบ้านเมืองไปทานให้คนอื่น ช้างแก้วปัจจัยนาเคนทร์ก็ให้เขาไปแล้ว ช้างนี้เป็นช้างแก้วจริงๆ ถ้ายกงวงขึ้นมาเมื่อไร ฝนก็ตกลงมา เพราะฉะนั้นเมืองกลิงคราษฎร์จึงมาขอเอาไป ทานช้างแก้วไปแล้ว ลูกของท่านเอาไว้ในบ้านในเมืองไม่ได้ จะทำให้บ้านเมืองล่มจม จงขับไล่ออกจากบ้านจากเมืองไป จึงได้ออกไปอยู่ในป่า ขี่รถม้าออกไป เขาก็ตามขอเอารถม้า

คนหนึ่งอุ้มชาลี คนหนึ่งก็อุ้มกัณหา พากันเดินไปเมืองสหายเก่าที่รู้จักกันดี ไปอาศัยเมืองโน่น ให้เขาช่วยส่งข้าวเข้าเขาคีรีวงกต ไปอยู่ในป่าก็หาหมากไม้เลี้ยงกันตามธรรมดา

ไม่ได้กินของทิพย์ นางมัทรีเป็นผู้เสียสละทุกอย่าง เข้าป่ารกรุงรังขนาดไหน งูเงี้ยวไม่มาแตะตอม หาหมากไม้หัวมันมาเลี้ยงพระฤาษี

ต่อมาพราหมณ์ก็มาขอกัณหาชาลีไป เขาขอลูกก็ให้ลูกไป พระอินทร์ร้อนใจ พระเวสสันดรนี้จะประทานนางมัทรีให้คนอื่นเขา ถ้าเขามาขอ ให้นางมัทรีไปแล้วใครจะอุปถัมภ์อุปัฏฐากต่อไป อย่ากระนั้นเลย เราแปลงตัวเป็นพราหมณ์แล้วไปขอพระนางมัทรีจะดีกว่า

ได้เวลาแล้วก็แปลงเป็นพราหมณ์ ขอนางมัทรีกับพระเวสสันดร *"ขอท่านจงประทานให้กับข้าพเจ้าเถิด"*

"ยินดีให้ ลูกก็ให้ไปแล้ว ทานไปแล้ว นางมัทรีนี้ก็เป็นที่รักที่หวงแหนของข้าพเจ้าเหลือเกิน เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจะให้นางมัทรี เพื่อจะแลกเอาโพธิสมภาร แลกเอามรรคผลนิพพานในอนาคตกาลข้างหน้าโน่น ให้ได้บรรลุในดวงตาเห็นธรรม" แล้วก็พูดกับนางมัทรี

นางมัทรีก็ยอมพระองค์เหมือนกัน ยอมพระเวสสันดรว่าเป็นมหาบุรุษจริงๆ แม้นแต่เมียที่รักก็ยังให้ทานได้ อย่างนี้เป็นโพธิสัตว์แท้ๆ

แล้วพราหมณ์นั้นก็กลับเพศเป็นพระอินทร์ขึ้น *"ข้าพเจ้าขอนางมัทรีได้แล้ว บัดนี้ข้าพเจ้าจะคืนให้ดูแลรักษาปฏิบัติพระฤาษี อย่าทานให้ใครอีกเป็นอันขาดตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป"*

ส่วนกุมารทั้งสองก็ทานไปแล้ว พอไปถึงบ้านแล้วพระเจ้ากรุงสญชัยท่านนิมิต แล้วให้มาทำนายทายทักนิมิตว่าเป็นอย่างไร ไม่ว่าลูกก็หลานพลัดพรากจากไปแล้วจะกลับคืนมา ไม่เช้าก็สาย ไม่บ่ายก็เที่ยง วันนี้จะกลับมาถึงที่นี่ เจ้ากรุงสญชัยก็บอกให้คนคอยดูคอยแลแต่หน

มาจริงๆ ชูชกหลงทางมาจากเขาวงกต เดินถูลู่ถูกังดึงเด็กน้อย ๒ คนจูงมา พวกที่เห็นก็ว่า *"นี่พระลูกเจ้านะเจ้าเอามายังไงไปยังไง"*

"ไปขอจากพระเวสสันดรมา"

"ไม่ได้ๆ" ไปบอกพระเจ้าปู่ พระเจ้ากรุงสญชัยให้ทราบเป็นลูกเป็นหลานจริงๆ เอาไปถวายพระปู่ ปู่กับหลานเห็นกันก็สลบไป

"เป็นยังไง แม่เจ้าเป็นยังไง อยู่ยังไง พ่อเจ้าอยู่ยังไงทำไมพราหมณ์ถึงไปขอเจ้ามา"

"พราหมณ์เขาจะเอาไปช่วยนางอมิตตา ไม่มีคนตักน้ำ"

"แล้วคาดราคาเอาไว้เท่าไร"

"คาดราคาเอาไว้มาก ช้าง ๑๐๐ ม้า ๑๐๐ วัวอุสุภราช ๑๐๐ รถอะไรอีกอย่างละ ๑๐๐ ทั้งนั้นเอามาไถ่ พระเวสสันดรท่านบอกไว้อย่างนั้น"

พระเจ้าสญชัยก็ตกลง แล้วก็เลี้ยงพราหมณ์ชูชกนั้นให้สาใจ มีหมู มีต้มแกง มีอะไรมากมายเป็นจำนวนมาก ตามพระเวสสันดรสั่งไว้ทุกอย่าง บัดนี้จะเลี้ยงพราหมณ์ให้สาใจ เพราะว่าเอาหลานมาส่งเรา ก็เลี้ยงพราหมณ์เป็นอย่างดี เป็นการใหญ่ แล้วจึงค่อยมอบทรัพย์สมบัติให้ตามพระเวสสันดรสั่ง

พราหมณ์หิวมาหลายวันแล้ว เห็นอาหารการกินมาเต็ม กินไปกินมา เหล้าก็กินอะไรก็กิน อร่อยมาก กินไม่รู้จักหยุดจักยั้ง อะไรกลืนได้ก็กลืนลงไปในท้อง กินไม่รู้จักประมาณ ไม่มีมัตตัญญุตา กินให้สาใจทีเดียว ต่อมาพราหมณ์กลิ้งเกลือกไปมา แล้วท้องก็แตกตายหงายอยู่กลางในปราสาท ท่านก็ไล่หานางอมิตตาเมียพราหมณ์ ช้างม้าวัวควายอะไรที่พระเจ้าสญชัยให้ ก็ให้ไปเรียกหาพี่น้องพราหมณ์มารับ ก็ไม่มีใครมาเลย ก็ตกเป็นของอันนั้น

ต่อมาหลังจากนั้น พระเจ้าสญชัยจึงถามหลานว่า *"หลานเอ๋ย พ่อเจ้าอยู่ที่ไหน"*

"อยู่เขาวงกตคีรีพระเจ้าข้า"

พระเจ้าสญชัยก็เกณฑ์คนให้ทำถนนหนทาง จะเอาช้างเอาม้าไปเชิญพระเวสสันดรกลับเข้ามาในเมืองอย่างเก่า ช้างแก้วปัจจัยนาเคนทร์ที่เอาไป ถ้าเวสสันดรกลับมาก็จะได้คืนมาอย่างเก่า

เพราะฉะนั้น เรื่องบำเพ็ญบารมีของพระโพธิสัตว์ของเรานับชาติไม่ถ้วน นี่พูดเฉพาะ ๑๐ ชาติ "เต ชะ สุ เน มะ ภู จะ นา วิ เว" ท่านบำเพ็ญมาบริบูรณ์ทุกอย่าง ในครั้งสุดท้ายไปเกิดอยู่เทวโลก ชั้นพรหมหรือชั้นไหน ให้เชิญลงมา สัตว์โลกกำลังมืดมนอยู่ ขอให้พระองค์ลงไปเกิดเพื่อไปโปรดสัตว์เถิด โลกกำลังมืดมน ถ้าไม่ไปช่วยแล้วโลกก็จะพินาศฉิบหายไป ขอให้ไปเกิดก่อน ไปบำเพ็ญบารมีก่อน ให้ได้ตรัสรู้พระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณขึ้น จะได้โปรดสัตว์สมปรารถนา ก็รับปากลงมาดังว่า พิจารณาก่อนว่าจะเกิดเมืองไหนที่ไหนดี ใจกลางชมพูทวีปอยู่ไหนหนอ ก็มองเห็นกรุงกบิลพัสดุ์ เห็นสมควรเลยลงมา

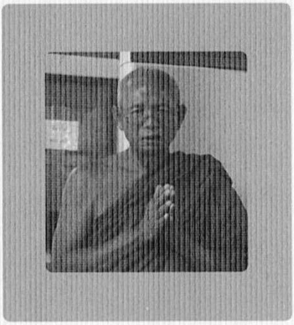
ถ้าบรรยายไปให้ครบทุกอย่างจะเป็นเวลามากมายเหลือเกิน เพราะฉะนั้น พวกเราทั้งหลายกำลังบำเพ็ญบารมี

อยู่ กำลังจำศีลภาวนากันอยู่ จงชำระจิตชำระใจของตัว เพื่อเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา ให้เต็มความสามารถของตัวเถิด เมื่อบำเพ็ญไปไม่ถอยหลัง ไม่ได้ลดละความเพียรพยายาม นั่งสมาธิภาวนาไป ต่อแต่นั้นก็จะได้ประสบพบเห็นแต่ความสุขความเจริญ ทั้งในปัจจุบันชาติและชาติต่อๆ ไป ดังที่แสดงมา ก็ยุติด้วยเวลาด้วยประการฉะนี้

พระอาจาย์สาครมาสร้างวัดแห่งนี้ ก็เพื่อต้องการเชิญชวนพุทธบริษัททั้งหลาย ให้มาร่วมสร้างบารมีด้วยกัน สร้างเสนาสนะที่อยู่ที่อาศัย สร้างสถานที่เจริญเมตตาภาวนา มาจำศีลภาวนากันที่วัดมณีกาญจน์แห่งนี้ เพื่อจะได้ดวงตาเห็นธรรม หรือว่าบารมีแก่กล้าขึ้นมา จะได้บรรลุมรรคผลนิพพาน สมความมุ่งมาดปรารถนาด้วยประการฉะนี้

ดึงจิต

ให้อยู่กับตัว

หลวงปู่บุญเรือง กตปุญโญ

วัดอริยวงศาราม

ต.ดอนกระเบื้อง อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี

๒ กันยายน ๒๕๕๑

"สังเกตเข้ามาข้างในตัวของเราเอง มันมีสิ่งหนึ่ง เป็นสิ่งเดียวเท่านั้นที่เคลื่อนไหวไปมาไม่รู้จักหยุดจักหย่อน ถ้าเราไม่สังเกตดู เราก็จะไม่เข้าใจมัน"

การที่จะสังเกตดูนั้นจะต้องใช้ความเพียร ต้องตั้งสติกำหนดเข้าไปรู้ ที่เขาใช้ตามหลักที่ครูบาอาจารย์เคยสอน ให้มีพุทโธ เพื่อให้รู้อาการของจิต มันมีสิ่งเดียวเท่านั้นคือดวงจิตของเรา เคลื่อนไหวไปมาทุกทิศทุกทาง ไม่รู้จักหยุด

พอเราปล่อย มันก็ไปข้างนอก ไปรับเอาทุกสิ่งทุกอย่าง แล้วก็ไปแสวงหาสิ่งที่เลวร้ายก็มี แต่ที่จะหาสิ่งดีๆ มันยาก หาสิ่งเลวร้ายแล้วก็สร้างความเดือดร้อนให้กับตนไปตามทางของมัน เช่น ทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย ทางใจ ไปสัมผัส ไปเอาเรื่องของรูปบ้าง เสียงบ้าง กลิ่นบ้าง รสบ้าง การจับต้องสัมผัสกับสิ่งที่กระทบบ้าง ธรรมารมณ์ ให้เข้ามาอยู่ในใจ มันไปเพลิดเพลินกับสิ่งเหล่านั้น ไปยึดสิ่งเหล่านั้นโดยที่เรียกว่ามากมายเหลือเกิน

ถ้าเราไม่กำหนดรู้ทิศทางของมัน ก็จะทำให้เรารับสิ่งทั้งหลายที่เข้ามาทางทวาร ทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย ทางใจ เอาเข้ามาข้างในตัวของเรา มีความรู้สึกทำให้เกิดความทุกข์ความเดือดร้อน ทำให้เกิดความพอใจ ไม่พอใจ ทำให้เกิดความหลง ความเพลิดเพลิน เมื่อไปอยู่กับสิ่งเหล่านั้นแล้วก็ไม่รู้ตัว พุทโธก็ไม่มี

สมัยก่อนเราภาวนาใหม่ๆ โง่เขลาเบาปัญญา เขาสอนให้พุทโธ ก็พุทโธๆ แต่ไม่รู้ว่าจะตั้งอยู่ตรงไหน ไขว่คว้าเพลิดเพลินไปกับสิ่งภายนอก เห็นอะไรก็ไปตามเรื่องตามราวของมัน บางครั้งก็หลอกให้เราหวาดกลัวทุกสิ่งทุกอย่าง หลอกตัวเองทุกสิ่งทุกอย่าง

กว่าจะรู้กว่าจะเข้าใจก็ใช้เวลาไม่ใช่น้อย มันสร้างอุบายหลอกให้เราหลง ด้วยรูปบ้าง ด้วยเสียงบ้าง ด้วยกลิ่นบ้าง ด้วยรสบ้าง ด้วยการถูกต้องสัมผัสบ้าง ก็ทำให้เราทิ้งหน้าที่ เพราะไปจับเอาสิ่งเหล่านั้น หน้าที่ที่รักษาอยู่ มีพุทโธอยู่ มันลืมไปแล้ว พุทโธไม่ได้ตั้งอยู่กับจิต ไม่ได้ตั้งอยู่ในตัวของเรา

เพราะฉะนั้น การที่เราฝึกภาวนากำหนดสติอยู่เสมอๆ สำรวมระมัดระวังอยู่เสมอๆ ก็เป็นวิถีทางอันหนึ่ง หรือเป็นอุบายอันหนึ่งที่ทำให้เราเข้ามารู้จิตใจของเรา

เราจะเห็นได้ว่าครูบาอาจารย์ท่านให้ภาวนาพุทโธ ให้กำหนดสติ ให้ภาวนาอยู่เสมอๆ เพื่ออะไร เพื่อให้มีสติเต็มที่ ไม่ให้ขาดสติ สติสัมปชัญญะเป็นเรื่องสำคัญ เราต้องฝึกอยู่เสมอ เราจะเห็นได้ว่า คราวใดที่มีปัญหาเดือดร้อน ทำให้เกิดความเสียใจต่างๆ นานา ก็เพราะว่าเราขาดสตินั่นละ

เราภาวนาพุทโธ พุทโธตั้งอยู่ในตัวของเรา อยู่ในจิตของเรา ที่ว่ามีสิ่งเดียวเท่านั้น การที่จิตทิ้งกาย ไปรับสิ่งภายนอก รู้แต่เรื่องภายนอก แต่ก็ทิ้งเรื่องของกาย การที่จะให้รู้ทั้งสองอย่างต้องมีสติสมบูรณ์ การที่จะให้รู้สิ่งภายนอก มีคุณ มีโทษ มีประโยชน์ หรือไม่มีประโยชน์ ก็ต้องรู้เข้าไปในตัวด้วย รู้เข้ามาในจิต เข้าป่าก็กลัว นั่งในที่สงบก็กลัว กลัวทุกสิ่งอย่าง

ความจริงสิ่งเหล่านั้นเกิดจากอารมณ์ภายในจิตของเรา มันหลอกตัวเอง ถ้าเราไปติดสิ่งเหล่านั้น ก็สร้างความหวาดกลัว หวาดผวาต่างๆ ด้วยอารมณ์ที่ราคะ โทสะ โมหะ ไปติดกับสิ่งเหล่านั้น ก็เลยทิ้งตัวผู้รู้ ทิ้งพุทโธ พอเราจับพุทโธได้ มันอยู่ตรงนี้เอง ไม่ได้อยู่ที่อื่น

เราไปเพ่งเอาแต่ที่ไกลๆ ไปเอานิพพานไกลๆ สวรรค์ไกลๆ ไปเอานรกไกลๆ ไปเอาที่ไกลๆ ทั้งนั้น แต่ไม่เข้ามาดูจิตของตัวเอง มันก็ไม่รู้ตัวเหตุตัวผลที่เกิดความเดือดร้อนที่มันก่อนั้น มันก่อที่ใจของเรา

อารมณ์ภายในใจของเรา กิเลสหลอกเราให้พอใจ ให้เพลิดเพลิน ให้ยินดียินร้าย กว่าจะรู้มัน ต้องเกิดจากการฝึกฝนอบรม เป็นที่น่าแปลกใจ พวกเรามานั่งภาวนากันนี่ ไม่ค่อยมีใครเขาทำกัน หาได้ยากผู้ที่จะมาดูกิเลสของตัวเอง

กิเลสหมายถึงเครื่องเศร้าหมอง มีอยู่ในใจของเจ้าของนี่ละ คราวใดที่ใจของเราไปรับอารมณ์ราคะ มันก็เพลิดเพลินในเรื่องราคะ หรือโลภะ ก็เพลิดเพลินไปเรื่องโลภะ เป็นสมุฏฐาน คราวใดที่ไปติดกับสิ่งที่ยินดียินร้าย ที่เป็นพยาบาท หรือโทสะ ก็ทิ้งเรื่องของใจ เพราะไปรับอารมณ์

ความหลง ความเพลิดเพลินในสิ่งทั้งหลาย ก็เกิดจากการทิ้งหน้าที่ของเรา ทิ้งพุทโธ เมื่อทิ้งพุทโธแล้ว ความรู้ตัวไม่มี

กิเลสหมายถึงเครื่องเศร้าหมอง เราก็ดูเข้ามาในใจว่าเศร้าหมองอย่างไร ใจเศร้าหมองถึงเรื่องอะไร บางครั้งก็เรื่องของความโลภ หรือราคะ บางครั้งก็เรื่องโทสะ พยาบาท ความลุ่มหลงมัวเมาต่างๆ มันไม่ได้อยู่ที่อื่น เราไปเพ่งเล็งแต่เรื่องภายนอก

ยกตัวอย่างง่ายๆ เห็นหรือไม่ ทุกวันนี้ต้องการความสงบ ความเงียบ ต้องการให้ทุกคนสงบ เราบอกให้ทุกคนสงบ ทุกคนเขาก็เงียบกันหมด แต่ก็ยังมีเสียงผู้ที่บอกว่า "ภาวนา

ให้สงบกัน” แต่ผู้พูดก็พูดออกมามีเสียงดัง มันก็เลยไม่สงบในที่นั้น กลายเป็นว่าเราไปเพ่งข้างนอก แต่ตัวเองไม่เพ่ง ก็เลยไม่สงบ

อะไรเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความไม่สงบ พอเผลอสตินิดหนึ่งก็ไปแล้ว พอเผลอนิดหนึ่งก็ไปแล้ว เพราะฉะนั้นต้องกำหนดบ่อยๆ

ให้จำไว้ว่า พระพุทธเจ้าสอนไว้ว่า กิเลสหมายถึงเครื่องเศร้าหมอง ถ้าเราไปตามอารมณ์ของกิเลส มันก็เศร้าหมอง ถ้าเราไม่ตามอารมณ์ของกิเลสด้วยการมีสติกับการภาวนาพุทโธ รู้ตัวอยู่เสมอ มันก็ไม่เศร้าหมอง

เมื่อมีพุทโธอยู่ในใจของเรามั่นคงแล้ว ช่วยตัวเองได้ เป็นที่พึ่งของตัวเองได้ ถึงคราวถึงวาระที่จะต้องช่วยตัวเอง มันหาใครช่วยไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาที่เกิดอันตรายต่างๆ การที่จะฝ่าฟันให้พ้นจากอันตราย ถึงคราวแล้วไม่มีใครช่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาเราจะสิ้นใจ ถ้าเราไม่ฝึก ไม่หัด ถ้าเราไม่หัด ไม่อบรมเอาไว้ เราจะไม่มีที่พึ่ง

อาตมาเคยไปพูดคุยกับผู้ที่เจ็บป่วยอยู่บ่อยๆ จับไม่ถูก ขนาดใกล้จะตายแล้ว ยังไม่รู้ว่าจะพึ่งอะไร ถ้าเรากำหนดสติให้อยู่กับตัวเสมอ มันจะตายก็ให้มันตายไป ให้รู้ตัวอยู่เสมอ บริกรรมพุทโธอยู่บ่อยๆ ไม่ให้จิตเศร้า มีพุทโธอยู่บ่อยๆ จิตไม่

เศร้าหมอง จิตสงบวางทุกสิ่งทุกอย่างได้ อย่างนี้แล้วจะเป็นที่พึ่งของตัวเอง จะช่วยตัวเองได้

เราแสวงหาที่พึ่งกัน แต่ว่าไม่รู้จะเอาไว้ตรงไหน ไม่รู้จะตั้งตรงไหน ฝึกให้เข้ามาในใจ สิ่งภายนอกได้เห็นได้รู้ น้อมเข้ามาหาใจของตัวเอง เข้ามาหาตัวเอง ให้รู้ตัวเองอยู่ตลอด เมื่อเรารู้ตัวเองแล้วก็คือรู้ดี รู้ชั่ว รู้บุญ รู้บาป รู้เหตุ รู้ผล เมื่อรู้แล้ว ทำให้เกิดความเกรงกลัวต่อบาป อายต่อบาป เกรงกลัวต่อบาป ไม่อยากกระทำความชั่ว

ถ้าเราฝึกไปบ่อยๆ ภาวนาอยู่เสมอ คนที่ไม่เคยภาวนาลองภาวนาแล้วก็จะมีอาการเปลี่ยนแปลงไป ทำให้มีความรู้สึกว่า รู้จักสิ่งที่มีอยู่ในจิตของตัวเอง ถ้าปราศจากการควบคุมแล้ว ก็มีแต่สร้างความหายนะให้กับตัวเองทั้งนั้น

ให้สังเกตดู จ้องดูจิตของตน ต้องดูอารมณ์ภายในจิตด้วยเวลานี้อะไรเกิดขึ้น ทำให้เป็นปัจจุบัน มันจึงเห็น ถ้าไม่เป็นปัจจุบันก็ไม่เห็น ถ้าเราไม่กำหนดสติก็ไม่เห็น ถ้าไม่กำหนดรู้ก็ไม่เห็น ก็ไม่รู้ เพราะฉะนั้น การที่เรามานั่งดูจิตของเรานี่ฝึกการดู แล้วค้นคว้าไอ้ตัวเลวร้ายมันอยู่ที่ไหน

พระพุทธเจ้าค้นกิเลสภายในจิต ค้นพบกิเลสภายในจิตที่สร้างความทุกข์ความยากอะไรต่างๆ นานา ที่ทำแล้วก็ต้องเวียนว่ายตายเกิด ที่เกิดความทุกข์ความเดือดร้อนในชีวิต

นับภพนับชาติไม่ถ้วน เพราะว่าตัวกิเลส ที่เรียกว่าเป็นสิ่งเศร้าหมองนี้ เมื่อมาบังใจของเรา ก็ทำให้เราโง่ เมื่อโง่แล้วก็คือไม่มีพุทโธ ก็ตัดสินใจผิด เพราะว่าฐานของอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับความโลภ ความโกรธ ความหลง ราคะ มันบังใจให้เราตัดสินสิ่งทั้งหลายที่ไม่เป็นไปตามชอบธรรม เพราะความมืดของอารมณ์ของกิเลสมาบังใจ

ความเห็นผิดจากทำนองคลองธรรมต่างๆ บังใจของเราด้วยอำนาจของราคะ โทสะ โมหะ พูดแล้วพูดอีกก็เพื่อจะเน้นให้พวกเราสังเกต ถ้าไม่เอากิเลสออก จะเอาอะไรออก

ไม่เอาราคะออก จะเอาอะไรออก ไม่รู้จักราคะ ว่ามีโทษมีคุณอย่างไร ราคะมีคุณหรือ ถ้าราคะมีคุณ พระพุทธเจ้าก็คงไม่ละราคะ โทสะมีคุณหรือ ถ้าโทสะมีคุณ พระพุทธเจ้าจะละโทสะไปทำไม โมหะมีคุณหรือ ถ้าโมหะมีคุณ พระพุทธเจ้าจะละโมหะไปทำไม จะทำให้ใจมีพุทโธไปทำไม พอมีพุทโธพระองค์จึงรู้ว่า ราคะ โทสะ มีแต่โทษทั้งนั้น

เพราะฉะนั้น กำหนดเข้ามาในจิตของเรา ดูจิตของเรามันเกี่ยวข้องกับอารมณ์ พุทโธ พุทโธ ให้ใจมีอารมณ์เป็นหนึ่งแล้วเราก็จะรู้ว่าอะไรกระทบบ้าง เราก็กำหนดรู้ไปเรื่อยๆ จนกระทั่งมีอารมณ์อันเดียว สงบลงไป ทิ้งทุกสิ่งทุกอย่าง

เมื่อทิ้งทุกสิ่งทุกอย่างแล้ว จิตใจก็มีแต่ความเยือกเย็น มีแต่ความสุข ไม่ต้องใช้สิ่งอย่างอื่น ไม่ต้องใช้สิ่งภายนอก ไม่ต้องใช้วัตถุที่จะทำให้เกิดความสุข สุขใจเป็นสุขที่ไม่ต้องเจือปนสิ่งใด สุขเพราะความบริสุทธ์ของใจ เป็นสุขอันแท้จริง สุขเพราะเอากิเลสออก สุขเพราะการดับกิเลส เป็นสุขอันแท้จริง ท่านกล่าวไว้อย่างนั้น

เพราะฉะนั้น การที่เรามาฝึกกันทุกวันๆ ก็น่ายินดี ฝึกลูก ฝึกหลาน ฝึกญาติพี่น้อง ให้รู้จักหาทางออกของชีวิตที่เป็นธรรม มีแต่ทำให้เรามีความสุขความสงบในชีวิต ทุกวันนี้ก็มีเครื่องบอกให้เรารู้แล้วว่า สิ่งที่จะมองโทษภายในจิตของตัวเองมันไม่มี มันหายาก เป็นร้อยเป็นพันเป็นหมื่นเป็นแสน เพ่งแต่สิ่งภายนอก ไม่เพ่งมาดูใจเจ้าของ ก็เลยนึกว่าผู้นั้นผู้นี้ไม่ดีไปหมด แต่ตัวเองไม่ดี ไม่รู้ แต่ตัวเองเศร้าหมองขุ่นมัว ไม่รู้ เรามาทำให้มันรู้ พวกเราก็ทำให้รู้ ทำให้มีพุทโธก็ทำให้มีผู้รู้อยู่ในจิต รู้ตัวของตัวเองว่าดีหรือชั่ว

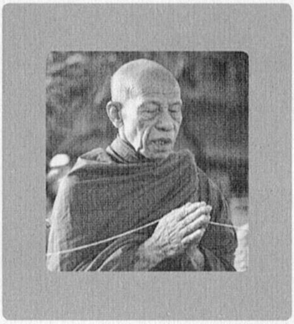
ให้สังเกตดูให้ดีๆ คนไม่มีที่พึ่งชอบไปเกาะไปเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นอำนาจของกิเลสมาครอบงำ นึกว่าเป็นที่พึ่งของเจ้าของ แต่ดูพิจารณาให้ละเอียดลงไป มันไม่ใช่ ไม่ใช่ที่พึ่งของเรา มันช่วยเราไม่ได้ มีแต่ทำให้เราได้รับความทุกข์ความเดือดร้อน เพราะฉะนั้นก็ต้องเพียรพยายามกัน

การภาวนาไม่ใช่ปุ๊บปั๊บจะให้สำเร็จ ต้องเพียรพยายามทำไปเรื่อยๆ แล้วก็จะค่อยๆ รู้ตัวชัดเจนขึ้นๆ จนกระทั่งเห็นอารมณ์ภายในจิตของเราชัดเจน จนกระทั่งมันหนีเราไม่พ้น มันละเอียด มันหนีความควบคุมของเราไม่ได้ มันก็สงบลงไป

ขอฝากเอาไว้ให้ท่านทั้งหลายได้พินิจพิจารณา ฝึกฝนอบรมไป อย่าไปท้อถอย วันหนึ่งที่เรายังไม่พบก็จะพบ ที่เราไม่รู้ก็จะรู้ ก็คือรู้ตัว มีพุทโธอยู่ในจิตของตัวเอง กำหนดรู้ลงไปรู้ตัวลงไปให้มากๆ พูดง่ายๆ ฟังภาษาง่ายๆ รู้ตัวเอาไว้กำหนดสติ ที่เขาให้จับลมหายใจเข้าออก คือให้กำหนดสติอยู่กับตัว อยู่กับลมหายใจ ดึงจิตของเราให้มาอยู่กับตัวนี้เป็นเรื่องสำคัญ

ขอฝากท่านทั้งหลายในวันนี้เพียงแค่นี้ ขอให้ตั้งใจฝึกต่อไป

คนมี บุญ

หลวงปู่คำบ่อ ฐิตปญฺโญ

วัดใหม่บ้านตาล

ต.โคกสี อ.สว่างแดนดิน จ.สกลนคร

๒๑ มีนาคม ๒๕๕๓

"เห็นลูกเณรเยอะๆ อย่างนี้ก็ดีใจ พวกเราเป็นคนมีบุญ ทำไมจึงเรียกว่าเป็นคนมีบุญ พ่อแม่อยากให้พวกเราเป็นคนดี จึงอยากให้มาบวช"

การบวชใจเหมือนกับบวชกล้วย กล้วยนี่ถ้ากินแต่กล้วยมันจะไม่อร่อย เขาบวชกล้วยมีกะทิ มีน้ำตาล มีเกลือ แล้วแต่นายช่างจะปรุง จะให้หวานมันอย่างไร อันนั้นอยู่ที่นายช่างจะต้องประกอบให้เป็นของมีค่ามีราคา คนเราจะมีค่ามีราคาเพราะความดี

วันนี้ลูกเณรพากันมาบวช เพื่อจะมาปลูกฝังจิตใจให้เข้าถึงอรรถถึงธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เพราะเราเป็นผู้มีบุญแล้ว เกิดมาตาดี หูดี กายดี ใจดี ความเป็นมนุษย์สมบูรณ์บริบูรณ์ แล้วก็ยังมีพ่อมีแม่ที่ดี เราจะตอบบุญแทนคุณพ่อแม่ได้อย่างไร เราจะต้องทำความดี สร้างความดี พ่อแม่จึงจะมีความสุข ถ้าลูกไม่ดี กินเหล้ากินยา ยาบ้า

ยาอะไรอย่างนี้ ก็เป็นเหตุให้พ่อแม่มีความทุกข์ ถ้าลูกมีลาภ มียศ มีสรรเสริญ พ่อแม่ก็มีความสุข

บุญวาสนาบารมีนั้นเราต้องสร้างเอา เราจะตอบบุญแทนคุณของพ่อของแม่ได้ เรานอนอยู่ในท้องแม่ ๘ เดือน ๙ เดือน ถ้าไปนอนอยู่โรงแรมคืนหนึ่ง หลวงปู่หลวงพ่อไปอยู่ประเทศเนปาล ค่านอนโรงแรมเขาเอาคืนละ ๒,๕๐๐ ไปนอนอยู่ ๒ คืนหมดเงินไป ๕,๐๐๐ ถ้าอยู่ไปนานๆ หลายวันก็แย่แล้ว คิดดูสิเรานอนอยู่ในท้องแม่ เหมือนโรงแรมชั้นหนึ่งโรงแรม ๕ ดาว ๖ ดาว น้ำก็ไม่ได้อาบ อาหารการกินก็สำเร็จอยู่ในนั้นหมด พ่อแม่ยังไม่ได้ทวงเอาบุญเอาคุณ เอาความดีจากลูกเณรจนทุกวันนี้

ฉะนั้น ขอให้ลูกเณรจงสร้างแต่ความดี ทำแต่ความดี อะไรที่ดีพ่อแม่สนับสนุน อย่างที่ลูกเณรมาบวชในครั้งนี้ พ่อแม่ให้การสนับสนุน เห็นว่าการมาฝึกฝนอบรมตนให้เป็นคนดีนั้นหาโอกาสได้ยาก ฉะนั้น เราจะตอบบุญแทนคุณเหมือนท่านทำกับเรานั้นไม่ได้ สมัยก่อนพ่อแม่ท่านอาบน้ำให้เรา เราจะอาบน้ำให้ท่านก็ไม่ได้ พ่อแม่ท่านป้อนข้าวให้เรา เราจะป้อนข้าวให้ท่าน ท่านก็ไม่ยอม

เราจะทำอย่างไร เราจะตอบบุญแทนคุณท่านได้อย่างไร ท่านให้สร้างความดี ทำความดี คำว่าความดีนั้นคือ

ไม่เบียดเบียนตัวเอง ไม่เบียดเบียนบุคคลผู้อื่น ด้วยกายกรรม มโนกรรม วจีกรรม ท่านว่าเป็นคนมีธรรมะ รู้จักตอบบุญแทนคุณของพ่อของแม่ได้

ลูกเณรไหว้พระสวดมนต์ ถ้าพ่อแม่ตายไปแล้วตกนรก ถ้าจมลงไปก้นนรกก็จะลอยขึ้นมา ถ้าอยู่ปากนรก อำนาจบุญกุศลคุณงามความดีอาจจะให้พ่อแม่พ้นจากนรกได้ ด้วยอำนาจของการบวชของพวกเราจะเป็นอย่างนั้น เหตุนั้นท่านจึงให้ตั้งอกตั้งใจ มีเวลาน้อย อยู่ได้ ๑ เดือน โรงเรียนยังไม่เปิด จะอยู่ไหวไหม ไหวแน่ๆ ไม่ไหวก็ต้องไหว ทำอย่างอื่นก็ยังทำได้

การทำความดี ๑ เดือนถึงจะไม่สะดวกสบาย ตามอกตามใจตัวเองเหมือนอยู่บ้านตัวเอง ฆราวาสนั้นไม่เป็นนักบวช ทำตามใจชอบ อันนี้มีกรอบ มีธรรม มีวินัย เป็นข้อห้าม ไม่ให้พวกเราทำในสิ่งที่ไม่ดี การทำความดีนี้เป็นสิ่งสำคัญ ค่าของคนอยู่ที่ความดี ลูกเณรทุกคน มาบวชในครั้งนี้ มาเพื่อจะสร้างความดี ทำความดี ถ้าเราเป็นคนดีแล้ว พ่อแม่ก็สบายใจ อันนี้การตอบบุญแทนคุณท่าน

ถ้าเราตัดแขนไปขายข้างหนึ่ง ๑ แสน ก็ไม่มีใครขายได้ ลูกตาข้างหนึ่งราคา ๑ แสนก็ไม่มีใครควักออกมาขายได้ ฉะนั้น อัตภาพร่างกายของเรา หาค่าไม่ได้ ถ้าตีราคาแล้ว

หลายล้านทีเดียว สิ่งเหล่านี้พ่อแม่ท่านเสียสละให้ลูกเณรทั้งหมด ทั้งความสะดวกสบาย ทั้งกายทั้งใจ มาได้ถึงทุกวันนี้ก็พ่อแม่คอยประคับประคองดูแลรักษา

ฉะนั้น เกิดขึ้นมาในชาตินี้ภพนี้ก็นับว่าพวกเราทุกคนเป็นพวกมีบุญมีกุศล มีวาสนามีบารมี ขอให้ลูกเณรทุกคนจงตั้งใจทำความดี สร้างความดี ศึกษาเล่าเรียนให้เป็นเจ้าคนนายคนให้ได้ การที่จะเป็นเจ้าคนนายคนนี้เป็นได้ไม่ง่ายนัก เราต้องมีความดีเยอะๆ ความดีมากๆ ถ้ามีความดีมากแล้ว มีแต่คนเคารพกราบไหว้บูชา เพราะมีศีลมีธรรมประจำกายใจอยู่ในกรอบความดี

จิตใจของเรานี้เป็นสิ่งสำคัญ ท่านจึงให้ฝึกจิตฝึกใจ เราจะเห็นใจได้ต่อเมื่อเราแสดงออกทางกายกรรม

เหมือนลูกเณรไหว้พระทำความเคารพ อ่อนน้อมถ่อมตนต่อครูบาอาจารย์ ต่อพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้า อันนี้ก็เป็นความอ่อนน้อมถ่อมตน คนจะเป็นคนดีนั้นจะต้องฝึกจะต้องหัด ความอ่อนน้อมถ่อมตนอย่างนี้ เคารพคารวะ ตลอดถึงบิดามารดา ปู่ย่าตายาย เราก็ต้องเคารพ

การเคารพนี้คือการทำความดีนั่นเอง ถ้าเราทำไม่ดีแล้ว พูดไม่ดีแล้ว คิดไม่ดีแล้ว ก็จะเป็นภัยแก่ชีวิตของเรา เราก็จะ

เป็นทุกข์ เป็นคนมีทุกข์ พ่อแม่ก็จะเป็นคนมีทุกข์ ฉะนั้น ขอให้ลูกเณรที่มาบวชนี้จงพากันตั้งใจทำความดี ศึกษาเล่าเรียนให้ได้เป็นเจ้าคนนายคน

การเป็นเจ้าคนนายคนนี้ไม่ใช่ง่าย ถ้าเราขาดคุณธรรมความดีแล้ว จะเป็นเจ้าเขานายเขาไม่ได้ เขาไม่อยากได้ สมมติเหมือนกับว่าเราเป็นเจ้าของเงินทอง เงินก็ดี ทองก็ดี เป็นของมีประโยชน์ มีค่ามีราคา ทุกคนจึงอยากได้ อยากเป็นเจ้าของสิ่งที่ดีๆ

ฉะนั้น การทำความดี ไม่ทะเลาะวิวาท อาฆาตบาดหมางซึ่งกันและกัน ก็เป็นเหตุให้เกิดความสุข ท่านเรียกว่ามีเมตตา มีความกรุณา คนที่ด้อยโอกาส สู้เราไม่ได้ กำลังกายเรามีมากกว่า กำลังทรัพย์เรามีมากกว่า กำลังสติปัญญาเรามีมากกว่า เราจะเอารัดเอาเปรียบผู้อื่นไม่ได้ มันไม่เป็นธรรม เขาก็ต้องการความสุขเหมือนกับเรา เราก็ต้องการความสุขเหมือนกับเขา

เราอยู่กันจำนวนมากเช่นนี้ ต้องอาศัยการเอ็นดูสงสารซึ่งกันและกัน เหมือนกับร่างกายของเรานั้น จะเป็นคนดีมีความสุขได้จะต้องอาศัย มีครบถ้วนบริบูรณ์ มีตาก็ตาดี มีหูก็เป็นคนหูดี ดูเอาแต่สิ่งที่ดีๆ นำมาประพฤติปฏิบัติ ฟังเอาแต่สิ่งที่ดีๆ มาประพฤติปฏิบัติ คิดแต่สิ่งที่ดี ไม่เบียดเบียนตน ไม่เบียดเบียนผู้อื่น นั่นละท่านว่าเป็นผู้มีธรรมะ คนมีธรรมะจึงนำมาซึ่งความสุข

พระพุทธเจ้าท่านมีธรรมะ รู้ธรรมะ เห็นธรรมะ เข้าใจในธรรมะ ไม่ว่าแต่มนุษย์ อินทร์ พรหม ก็เคารพเทอดทูนบูชา ถ้าหากว่าพวกเรามีความดีมาก เมื่อมีความดีมาก แล้วก็จะเป็นที่พึ่งของหมู่ของคณะ ของบิดามารดา ปู่ย่าตายาย ใครมาเห็นก็จะว่าคนนี้ลูกใคร หลานใคร ญาติใคร มิตรใคร อย่างนี้ เมื่อเขาเคารพเขานับเขาถือว่าเป็นญาติเป็นมิตร เป็นพี่เป็นน้อง เป็นครูบาอาจารย์ เป็นเพื่อนร่วมโลกร่วมสงสาร แล้ว จึงจะเป็นนายเขาได้

ถ้าเราเป็นคนไม่ดี จะเป็นนายเขาไม่ได้ แต่จะเป็นนายพ่อนายแม่ เงินไม่มีค่าอาหารกลางวัน ก็เลยง่าย เสื้อไม่มีกางเกงไม่มี ถามเอาได้ง่ายๆ ถึงจะไม่มี พ่อแม่ก็ยอมเสียสละไปกู้ไปยืมมาให้ลูก แม้นแต่ชีวิตท่านก็ยอมเสียสละได้ ถ้าลูกนี้ต้องการปรารถนาสิ่งใดแล้ว พ่อแม่ยอมเสียสละได้ แม้นกระทั่งชีวิต

ฉะนั้น จึงขอให้ลูกเณรทุกคนจงตั้งใจสร้างความดี ทำความดีเอาไว้ ต่อไปก็จะได้เป็นที่พึ่งของพ่อของแม่ ของญาติของมิตร ของปู่ย่าตายาย พ่อแม่เราก็จะมีความสุขกายสุขใจ เพราะเราเป็นคนดี เหตุนี้ขอให้ลูกเณรทุกๆ คน จงทำความดี ตอบบุญแทนคุณของพ่อของแม่ พวกเราได้อัตภาพร่างกายนี้มาจากพ่อจากแม่ เราจะตอบบุญแทนคุณท่านได้ เพราะเราเป็นคนดี

วันนี้เอาแค่นี้ก่อน ท้ายนี้ ขออานุภาพแห่งบุญกุศลคุณงามความดี บารมีอันเกิดจากทาน จากศีล จากภาวนา จงเป็นอานุภาพดลบันดาลอภิบาลคุ้มครองให้ทุกท่านจงเจริญด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธนสารสมบัติ ปรารถนาสิ่งใดที่เป็นเหตุปัจจัยจะนำมาซึ่งความสุขความเจริญแล้ว ขอสิ่งนั้นจงสำเร็จดั่งความมุ่งมาดปรารถนาทุกท่านทุกคน.

(ท้ายเทศน์)

ให้ลูกหลานมาบวชอย่างนี้ดีที่สุด มาบวชทุกปีๆ อันนี้ดีแล้ว จูงเข้าหาครูบาอาจารย์ จูงเข้าหาบุญกุศลคุณงามความดี ดีกว่าไปจูงเข้าไปใส่ไฟ จูงเข้าไปใส่ไฟไม่เข้าท่า หรือหามเข้าไปใส่ไฟไม่เข้าท่า อันนี้ดีแล้ว ถ้าลูกไม่มา บางทีพ่อแม่ก็ไม่เห็นวัด

(ใครมีโอกาสจะมาถามหลวงปู่ เรื่องการปฏิบัติ เรื่องอะไร หลวงปู่เปิดโอกาสให้)

สามเณรตอนเช้าเวลาบิณฑบาตต้องออกพร้อมกัน ต้องรอครูบาอาจารย์ก่อน เมื่อเช้านี้มีออกก่อนก็มี แล้วแต่ว่าใครออกจะไปเวลาไหน อย่างนี้มันไม่ใช่ ต้องรู้จักความพร้อมเพรียง ความสามัคคี ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เรียกว่ากายสามัคคี จิตตสามัคคี ทิฏฐิสามัคคี

ของเก่ามันเก่าไปแล้ว เหมือนรถเหมือนเรือ ใช้มานานก็สึกก็กร่อนไป เพราะมันเก่า คนเก่านี่ไม่ค่อยจะดีเท่าไร ถ้าเราดูภายนอกไม่น่ายินดี แต่ถ้าคนเก่าเพราะท่านมีความดี อันนี้น่ากราบน่าไหว้ น่าบูชา เพราะท่านสร้างความดี ทำความดี มีความเมตตากรุณา รู้จักทำประโยชน์ไว้ให้แก่บุคคลผู้ไม่มีวาสนา ไม่มีบารมี

เพราะฉะนั้น พระอริยสาวกสงฆ์ของพระพุทธเจ้าท่านทำประโยชน์เกื้อกูลแก่ผู้อื่น ท่านจึงตั้งอยู่ในอัปปมาทธรรม คือ ความไม่ประมาท ท่านเห็นว่าสังขารร่างกายนี้เป็นของชำรุดทรุดโทรม ไม่อยู่ในอำนาจบังคับของใคร ถ้ามันเก่ามันแก่ไปแล้ว จะลุกก็ไม่สบายไม่สะดวก จะนั่งก็ไม่สะดวกไม่สบาย ไม่เหมือนน้อยหนุ่มกุมาร จะไปจะมาจะกระโดดโลดเต้นอย่างไรก็ได้ คนเก่าคนแก่ทำอย่างนั้นไม่ได้ มีแต่คุณความดีของท่าน ท่านสร้างเอาไว้ ทำเอาไว้ ลูกหลานญาติมิตรจึงเทิดทูนบูชาคุณงามความดีของท่าน มีกตัญญูกตเวที รู้จักตอบบุญแทนคุณท่านด้วยการทำความดี

ทำความดีเท่านั้น ลาภก็เกิดขึ้นได้ มี “อุฏฐานสัมปทา” พร้อมด้วยความหมั่นความขยัน “อารักขสัมปทา” ถึงพร้อมด้วยการรักษา “กัลยาณมิตตตา” คบมิตรที่ดี สามี ภรรยาดี ลูกดี หลานดี พ่อดี แม่ดี เพื่อนดี ถ้าดีอย่างนี้แล้วสบายใจ ไม่เป็นทุกข์ ไม่เดือดร้อน เพราะมีแต่สิ่งที่ดีๆ ท่านรู้ท่านเห็น

ท่านปฏิบัติมาแล้ว "สมชีวิตา" เลี้ยงชีพในทางที่ชอบ อย่างนี้ถึงเป็นคนร่ำคนรวย ร่ำรวยมั่งมี

มีเงินร้อยล้านพันล้านก็ไม่มีประโยชน์อะไรสำหรับคนบางคน ใช้ทรัพย์สมบัติไม่เป็นไม่ถูก เอาไปเล่นการพนัน เอาไปกินเหล้า เอาไปเที่ยว ในลักษณะอย่างนี้จะไปเอาความสุขความสบายจากคนที่ใช้ไม่เป็น ประพฤติปฏิบัติในสมบัตินั้นไม่เป็น ก็เป็นเหตุให้เกิดทุกข์ เกิดความเดือดเนื้อร้อนใจ มีทรัพย์สมบัติก็อย่างนั้น ถ้าคนใช้เป็นก็นำความสุขความสบายมาให้ ท่านจึงให้พากันมีมากๆ ความมีมากๆ นี่ก็จะต้องอาศัยความหมั่น หมั่นขยันหาทรัพย์ได้ก็รู้จักรักษา

เหมือนกับร่างกายของเรา เราว่าเป็นร่างกายของเรา เราต้องรักษา จะนั่งก็ระวัง จะนอนก็ระวัง จะกินก็ระวัง จะเดินก็ระวัง ระมัดระวังรักษาทั้งนั้น ถ้าอย่างนั้นแล้วก็จะเป็นของเราอยู่ไม่ได้ จะเป็นคนตาดี หูดี ใจดี กายดี ไม่ได้

ฉะนั้น ความดีนี้จึงนำมาซึ่งโภคทรัพย์สมบัติ อันนี้มีสุขเพราะมีทรัพย์สมบัติ ถ้าสุขเพราะมีลาภ มียศ มีสรรเสริญ บางคนมีฐานะใหญ่โต มีการงานหน้าที่ที่คนทั้งหลายยกให้ ถ้าหากว่าเราใช้ยศฐาบรรดาศักดิ์นั้นไม่เป็น ก็หาความสุขไม่ได้ จะเป็นเจ้าคนนายคนอย่างไร ก็ไม่มีความสุขอันเกิดจากยศฐาบรรดาศักดิ์นั้นๆ

ฉะนั้น เราจะต้องเข้าใจ ใช้ในสิ่งที่มีให้เกิดประโยชน์ ประโยชน์นั้นเป็นคุณธรรมที่ใครๆ เขาก็รู้ได้เห็นได้ เพราะการแสดงออกทางกาย ทางวาจา ทางจิตใจ เราจะเห็นได้ก็เพราะการแสดงออก จึงว่าคนดี คนเก่ง คนฉลาด คนมีปัญญา ไม่ใช่ว่าคนทะเลาะกันเป็นคนเก่ง สามีภรรยาทะเลาะกันเป็นคนเก่ง เขาไม่ได้ว่าเป็นคนเก่ง มีแต่เขาจะบอกว่าสามีภรรยาคู่นี้ไม่น่าคบค้าสมาคม ถ้าพูดหยาบๆ ก็คืออัปรีย์จัญไร ทะเลาะวิวาทกันให้ลูกให้หลานให้คนอื่นเขาได้รู้ได้เห็น เป็นทางนำมาซึ่งความทุกข์ความเดือดร้อน ไม่มีใครปรารถนาบุคคลที่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน

เหตุนั้นการที่มีบุญมีกุศล มีวาสนามีบารมีอย่างพวกเรานี้ พากันมาสร้างความดี ทำความดี เหมือนศาลาหลังนี้ เมื่อดีแล้ว สะอาดแล้ว ก็นั่งสบาย จะนอนก็สบาย จะเดินก็สบาย เพราะเป็นของดี ศาลานี้จึงมีค่ามีราคา มีสาระมีประโยชน์ ควรแก่การกระทำบำเพ็ญ พวกเรามาอยู่ร่วมกันนี้ ทั้งลูกเณรก็มีความสุขความสบาย เพราะศาลาทำให้พวกเราสบาย พัดลมก็มีทำให้เย็นสบาย ไฟฟ้าทำให้เกิดแสงสว่าง จะไปไหนมาไหนก็สะดวกสบาย

หลายๆ สิ่ง หลายๆ อย่างที่รวมกันแล้ว ที่ทำให้พวกเราสบาย อยากกินน้ำก็มีน้ำกิน อยากร้อนก็ได้ อยากเย็นก็ได้ เพราะมีความพร้อม พวกเราก็เลยกลายเป็นคนมีบุญมีวาสนามีบารมี ที่ได้มาอยู่ในสถานที่นี้ มีความสุขความสบาย

อันเกิดแต่ศาลานี้ ก็อาศัยพวกเราเสียสละกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังปัญญา ถึงแม้นว่าจะคนละเล็กคนละน้อย มันเล็กๆ น้อยๆ แต่ว่ามันหลาย มันมาก ก็เลยกลายเป็นศาลาที่น่าอยู่น่าอาศัย

อย่างในวันนี้ พวกเราพึ่งพาอาศัยศาลานี้ ก็อาศัยบุญกุศลจากศรัทธานาบุญ ถึงแม้นจะเสียสละกำลังกาย กำลังทรัพย์น้อย ๕ บาท ๑๐ บาท ๑๐๐ บาท ๑,๐๐๐บาท ๑๐,๐๐๐ บาท ๑๐๐,๐๐๐ บาท อะไรอย่างนี้ รวมๆ กัน ก็หมดไปตั้งหลายล้าน แต่เดี๋ยวนี้ก็ยังไม่เสร็จ พวกเราก็ช่วยกันทำไปตามกำลังของพวกเรา กำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา ช่วยกันทำเอาไว้ พวกเราก็จะเป็นพวกมีอำนาจ มีวาสนา มีบารมี แล้วก็จะกลายเป็นผู้มีบุญทำเอาไว้แล้ว มาเห็นเมื่อไรก็ภูมิใจ คนมาเต็มศาลาเมื่อไรก็จะได้บุญกับเขาทุกวันๆ พระเณรเยอะมากเท่าไร มาปฏิบัติรักษาศีลภาวนา ก็จะพากันมีความสุขความสบาย เพราะสิ่งอำนวยความสะดวกในการสร้างความดีทำความดีมีพร้อมแล้ว

ฉะนั้น พูดถึงความมีคุณธรรมของคนแก่ ที่มากมีบริบูรณ์ด้วยคุณงามความดี อย่างนี้ท่านเรียกว่าผู้มีคุณความดี พ่อแม่เป็นอย่างนี้ คนเฒ่าคนแก่ที่มีคุณธรรม ที่มีคุณงามความดี มีศีลธรรมอยู่ในจิตใจแล้ว อยู่ที่ไหนไปที่ไหน ตัวเองก็มีความสุข คนอื่นก็มีความสุข เพราะท่านแนะนำสั่งสอน ให้รู้จักผิดถูกชั่วดี

ถ้าทุกคนมีคุณธรรมอย่างนี้ก็จะทำให้เกิดความสุขกายสบายใจ ความเจริญก็เกิดขึ้นได้ ถ้าแตกร้าวสามัคคีกันแล้วก็หาความสุขความสบายไม่ได้ เหมือนกับอิฐปูนหินทรายที่ช่างเอามาเท ก็กลายเป็นที่อยู่ที่อาศัย ไม่ว่าตั้งแต่พวกเราสัตว์อื่นๆ ก็มีความสุขความสบาย ถ้ามาอาศัยอยู่ที่สถานที่นี้ก็เป็นที่ปลอดภัย จิ้งจก ตุ๊กแก ก็มาอยู่ก็รักษาชีวิตได้ไปนาน คนมีบุญกุศลเป็นที่พึ่งก็จะมีแต่ความสุขความเจริญ

ฉะนั้น จะเป็นเด็กหรือเป็นคนแก่ ถ้ามีคุณงามความดีก็จะเป็นที่พึ่งของลูกหลาน ของญาติของมิตร ที่ยังด้อยโอกาสที่ยังด้อยวาสนา ที่ยังไม่มีบารมี ดั่งกล่าวแล้ว ฉะนั้น คนแก่เหมือนคุณโยมนี้ ท่านได้เสียสละกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา พาลูกพาหลาน พาญาติพามิตร มาทำความดีมาสร้างความดี

ขออานุภาพของคุณงามความดีที่ทุกท่านทุกคนได้กระทำบำเพ็ญแล้ว ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันวันนี้ ขออานุภาพแห่งคุณงามความดีทั้งหลายนั้น จงปกป้องคุ้มครองให้ทุกท่านจงเจริญด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธนสารสมบัติ ปรารถนาสิ่งใดที่เป็นเหตุเป็นปัจจัยนำมาซึ่งความสุขความเจริญแล้ว ขอสิ่งนั้นจงสำเร็จดั่งความมุ่งมาดปรารถนาจงทุกท่านทุกคน.

วัดป่ามณีกาญจน์

วัดป่ามณีกาญจน์ สำนักปฏิบัติธรรมธรรมยุติ แห่งที่ ๑ จังหวัดนนทบุรี ตั้งอยู่เลขที่ ๖๗/๓ หมู่ ๓ ถนนบางม่วง - บางคูลัด สาย ๑ ตำบลศาลากลาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

กำเนิดวัดป่ามณีกาญจน์นั้น สืบเนื่องจากเมื่อช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ คราวเตรียมงานฉลองเจดีย์พิพิธภัณฑ์หลวงปู่เสาร์ กนฺตสีโล ณ วัดดอนธาตุ อ.พิบูลมังสาหาร จ.อุบลราชธานี ท่านพระอาจารย์สาคร ธัมมาวุโธ เจ้าอาวาสวัดเวฬุวัน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ได้รับมอบหมายให้เป็นหนึ่งในคณะทำงานคราวนั้น ทำให้ท่านพระอาจารย์ต้องเดินทางมาประสานงานกับคณะทำงานอื่นๆ ที่กรุงเทพมหานครบ่อยครั้ง มีความจำเป็นที่ต้องพักแรมระหว่างเดินทางนี้เอง ทำให้ท่านพิจารณาแล้วเห็นว่าสถานที่พักที่เหมาะสมสำหรับภิกษุสามเณรในสังกัดธรรมยุติกนิกายในเขตกรุงเทพมหานคร นั้นไม่เพียงพอกับจำนวนภิกษุสามเณร เมื่อมีกิจนิมนต์ ซึ่งรวมถึงเมื่อเวลาภิกษุสงฆ์อาพาธต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล สถานที่พักส่วนใหญ่ไม่สะดวก

ในการรักษาข้อวัตรปฏิบัติให้สมบูรณ์ ท่านจึงไปปรารภเรื่องนี้กับคณะศิษย์

เมื่อความทราบถึงคณะศิษย์สกุล **"มณีกาญจน์"** จึงได้ร่วมกันถวายที่ดินของครอบครัวจำนวน ๙ ไร่ ๒ งาน ๔๑ ตารางวา เพื่อสร้างวัดในสังกัดคณะธรรมยุติกนิกาย โดยท่านพระอาจารย์สาครให้ชื่อวัดนี้เพื่อเป็นที่ระลึกแก่กุศลธรรมของผู้มีจิตศรัทธาถวายที่ดินว่า **วัดป่ามณีกาญจน์**

การดำเนินการก่อสร้างจึงเริ่มต้นเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๖ พร้อมเริ่มต้นโครงการอบรมยุวกรรมฐาน ๑ บวก ๑ เป็น ๓ มุ่งเน้นให้การอบรมแก่เยาวชนให้รู้จักหน้าที่พลเมือง ศีลธรรม และระเบียบแบบแผนการปฏิบัติตามแนวทางพระกัมมัฏฐานของหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล และหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต จัดให้มีการบรรพชา อุปสมบทในช่วงปิดภาคเรียน และบวชเนกขัมมะให้กับประชาชนที่สนใจโดยทั่วไป

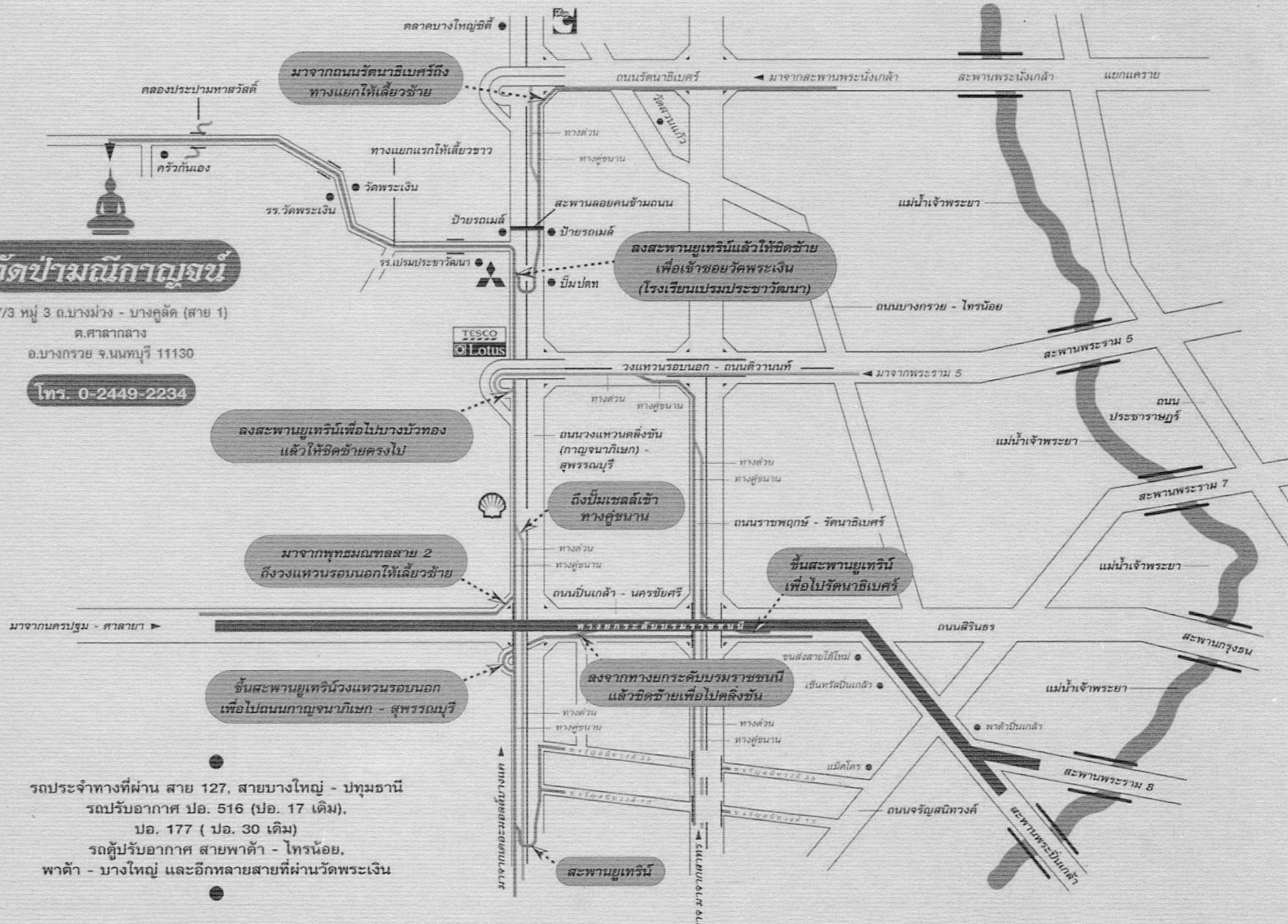
โครงการต่างๆได้รับความร่วมมือจากคณะศรัทธาญาติโยมด้วยดี มีผู้เข้ามาฝึกปฏิบัติเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เป็นเหตุให้มีการขยายที่ดินเพิ่มเติมต่อมาเป็นระยะๆ ด้วยพลังศรัทธาจากพุทธบริษัททั่วทุกสารทิศ ที่ดินวัดป่ามณีกาญจน์ในปัจจุบันมีทั้งหมด ๓๕ ไร่ ๒ งาน ๘๗ ตารางวา

ในแต่ละปีจะมีพระภิกษุสามเณรอยู่จำพรรษาประมาณ ๒๐ ถึง ๔๐ รูป โดยมีท่านพระอาจารย์อำนวย จิตฺตสํวโร พรรษา ๒๖ เป็นเจ้าอาวาส

วัดป่ามณีกาญจน์

67/3 หมู่ 3 ถ.บางม่วง - บางคูลัด (สาย 1)
ต.ศาลากลาง
อ.บางกรวย จ.นนทบุรี 11130

โทร. 0-2449-2234

รถประจำทางที่ผ่าน สาย 127, สายบางใหญ่ - ปทุมธานี
รถปรับอากาศ ปอ. 516 (ปอ. 17 เดิม),
ปอ. 177 (ปอ. 30 เดิม)
รถตู้ปรับอากาศ สายพาต้า - ไทรน้อย,
พาต้า - บางใหญ่ และอีกหลายสายที่ผ่านวัดพระเงิน

ธรรมะ ทีวี

สถานีความดี 24 ชั่วโมง

ร่วมสนับสนุนการเผยแพร่ธรรม

บัญชี ธรรมะทีวี วัดเวฬุวัน

ธนาคาร กรุงไทย สาขา อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี

เลขที่ 718 - 0 - 19107 - 8

ช่องทางการรับชม รายการสด ธรรมะทีวี

PSI

Google play

CTH
Cable Thai Holding Plc.

- จานดาวเทียม PSI จานดำ อยู่ที่ช่อง หมายเลข 238
- รับชมผ่านโทรศัพท์มือถือ โดยแอพพลิเคชั่น ธรรมะทีวี โดยพิมพ์หาด้วยคำว่า "ธรรมะทีวี"
- รับชมผ่านทางเว็บไซต์ www.dharmatv.org
- CTH เคเบิ้ลทีวีไทย ทั่วประเทศ หมายเลขช่อง ติดต่อ คอลเซ็นเตอร์ไทร : 1619

. . . . .

สรณะที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี
ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า
นมัสการพระธรรม
นอบน้อมพระสงฆ์ ด้วยเศียรเกล้า

. . . . .